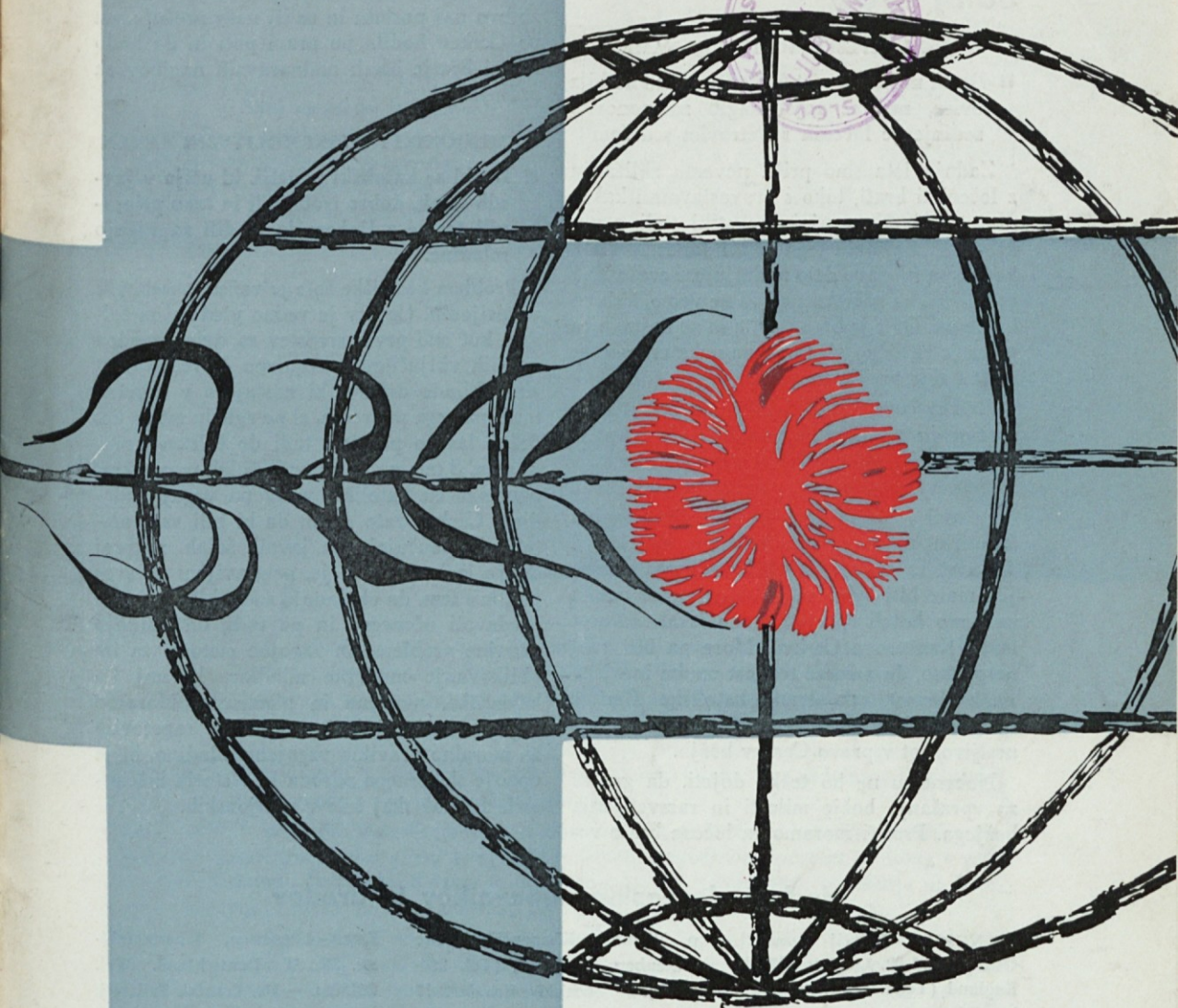

Naša Luč

6+1965

Junij 1965

SPLOŠNI PAPEŠKI MOLITVENI NAMEN

- **Da bi neokrnjenost krščanske vere ne bila ovira, marveč rajši nagib za ponovno zedinjenje ločenih s Petrovim sedežem**

Zadnja leta smo priča novemu zbližanju z ločenimi brati, tako s pravoslavnimi kakor protestanti. Navezujejo se stiki tudi z nekristjani. Začetnik tega je bil Janez XXIII., koncil pa njegovo delo nadaljuje. Seveda smo sedaj šele na začetku poti in ne vemo, kakšen bo konec. Ovir je brez števila in ne najmanjša ovira je različno gledanje na nekatere verske in teološke probleme.

Cerkev čuva razodeti božji nauk, katerega spremeniti ne more in ne sme. Ločeni bratje tega nimajo, zato se lažje prilagodijo v razlagi in verovanju potrebam in okoliščinam.

A tudi ločenim bratom bo težko sprejeti katoliški nauk v marsikaterem vprašanju. Trdnost in neokrnjenost katoliškega nauka jim more biti ovira za zedinjenje; ker nauka ne bodo hoteli sprejeti, bodo iskali edinost izven Kristusove Cerkve. More pa biti tudi nasprotno, da namreč trdnost nauka in njega neokrnjenost od strani katoliške Cerkve sprejmejo kot znak resnice, ki jim kaže zanesljivo pot v pravo Cerkev božjo.

Nobenemu ne bo težko dojeti, da gre tu za vprašanje božje milosti in razsvetljenja božjega. Prosimi moramo za ločene brate ve-

liko milosti in razsvetljenja. Božje Srce Jezusovo naj posluša in usliši našo prošnjo, da bo Cerkev hodila po pravi poti in da bodo ločeni bratje iskali nadnaravnih nagibov za zedinjenje!

MISIJONSKI PAPEŠKI MOLITVENI NAMEN

- **Da bi se katoliški učitelji, ki učijo v javnih šolah, dobro izobrazili in tako pripravili ter se z ljubeznijo trudili za vzgojo mladine.**

Problem katoliške šole je važen, posebej še v misijonih. Cerkev je vedno gledala na šolstvo kot eno prvih sredstev za dvig narodov in njih vključitev v svetovno človeško družino. Mlade države, ki nastajajo v deželah misijonskega področja, si po zgledu modernih držav lastijo pravico tudi do šolskega monopola. S tem pa je v javnih šolah mnogokrat onemogočen katoliški vpliv na vzgojo mladine. Cerkev zato skrbi, da bi bili vsaj učitelji, ki poučujejo na javnih šolah, najprej dobro izobraženi, to je, pripravljeni na svoj poklic s tem, da obvladajo snov, ki jo morajo predavati učencem, in pa tudi, da poznajo vzgojne probleme in vzgojne metode za izoblikovanje moderne mladine, ki naj bo krščanska, moralna in plemenita. Moralno vzgojeni učitelji bodo najboljše zagotovilo za moralno pravilno vzgojeno mladino, ki je upanje slehernega naroda že v starih krščanskih deželah, kaj šele v misijonskih.

-ia.

Naslovi slovenskih duhovnikov in uradov

ANGLIJA: Ignacij Kunstelj, Offley Road 62, London S.W. 9., England (Telef. RELiance 6655; izg. Rilájens).

AVSTRIJA: Janez Hafner, Theodor-Körnerstr. 111, Graz, Austria. — P. Jože Podgornik, Canisiusgasse 16, Wien IX., Austria. — Anton Miklavčič, Kappellengasse 15, Spittal/Drau, Austria.

BELGIJA: Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Liège, Belgique, Tel. 04/233910. — Kazimir Gaberc, 19 avenue Louis Empain, Marcinelle (Hainaut), Belgique, (Tel. 07/367754).

FRANCIJA: Nace Čretnik, 4 rue S. Fargeau, Paris 20, (Telefon 636-80-68) — Ciril Lavrič in

p. Vladimir Klemenčič, 7 rue Gutenberg, Paris 15, (Tel. 250-89-93). — Stanislav Kavalarič, 17 rue Claude Debussy, Liévin (Pas-de-Calais), France. — Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, Aumetz (Moselle), France. — Msgr. Stanko Grims, 1 rue du Dauphiné, Merlebach (Moselle), France. — P. Jakob Vučina, 6, rue de France, Nice (A. M.), France.

ITALIJA: Slovenski dušnopastirski urad, via dei Colli 8, Roma, Italia.

NEMCIJA: Ciril Turk, 42 Oberhausen-Sterkrade, Mathildestrasse 18, West-Deutschland (Telefon 62676). — Ivan Ifko, 43

Essen—Altenessen, Schonnefeldstr. 36, W. Deutschland. (Tel. 291305). — Dr. Franček Prijatelj, 68 Mannheim-Neckarau, Rheingoldstr. 3., W. Deutschland (Telefon 851663). — Dr. Franc Felc, 7 Stuttgart-S, Kolbstr. 15/I, W. Deutschland (Telefon 72278). — Dr. Janez Zdešar, Schubertstr. 2/I, 8 München 15, W. Deutschland (Telefon 536453). — Franc Šeškar, Zieblandstraße 32/II Rgb., 8 München 13, W. Deutschland (Tel. 550296).

NIZOZEMSKA: Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgique.

ŠVEDSKA: Jože Flis, Erik Dahlbergsgatan 28 Malmö, Sweden (Tel. 040/119 656).

Binkošti

Slika apostolov in Marije, zbranih, ko je prišel nadnje Sveti Duh, je vzeta iz brevirja Marlina Aragonskega (okoli leta 1400); brevir je v Narodni knjižnici v Parizu.

krščanski veri izpovedujemo kot osnovno resnico, da so v enem Bogu tri božje Osebe: Oče, Sin in Sveti Duh. Vse tri so kot eden sodelovale pri stvarjenju sveta in pri pripravi odrešenja, kot sodelujejo pri ohranjanju sveta, vendar določene posege pripisujemo posebej tej ali oni Osebi. Tako je Sveti Duh imel odločilno vlogo pri učlovečenju, pri začetku Kristusovega zemeljskega življenja, v toku katerega je druga božja Oseba — s sodelovanjem ostalih dveh seveda — izvršila naše odrešenje.

Binkošti, katerih pomena se dostikrat vse premalo zavedamo, pomenijo ponovni odločilni poseg tretje božje Osebe v zgodovino odrešenja, torej v zgodovino človeštva. Kristus je odrešenje dovršil, sadovi tega odrešenja pa začenjajo prihajati in se razlivati na vse človeštvo z binkoštnim dnem.

Na binkošti se je izpolnila Kristusova obljuba, da bo Sveti Duh potrdil in razsvetlil apostole: »Tolažnik Sveti Duh pa, ki ga bo Oče poslal v mojem imenu, vas bo učil in spomnil vsega, kar sem vam povedal« (Jan 14, 26). Binkošti se nadaljujejo v čudoviti zgodovini Cerkve, ki pod vodstvom Svetega Duha posreduje sadove Kristusovega odrešenja vsem, ki ga po veri hočejo sprejeti. Dosedaj skoro dvatisočletna zgodovina božjega ljudstva je bila mnogokrat burna, dostikrat so človeške sence za nekaj časa in ponekod zasenčile njeno pravo podobo, nasprotniki so si dostikrat že meli roke, da so končno Cerkev strli, a ta je v moči in pod vodstvom Svetega Duha vedno znova vstala v novi luči, kot nevesta Kristusova, brez madeža in brez gube. Sami doživljamo drugi vatikanski cerkveni zbor, ki pomeni novo, važno stran v zgodovini Cerkve.

Ob binkoštnem prazniku se moramo spomniti, da smo tudi mi sami prejeli Svetega Duha in da tako moremo in moramo v njegovi moči izvrševati svoje veliko poslanstvo, ki ga imamo v današnjem svetu kot udje Kristusovega skrivnostnega telesa — da smo vedno in povsod priče Kristusove.

Pa še tega ne pozabimo, da je ob prvih binkoštih z apostoli bila Marija, ki je s svojo materinsko priprošnjo tudi z nami, ki živimo obnavljanje in nadaljevanje binkoštnih skrivnosti med nami.

Baragov zgodovinar se je oglasil

Po Veliki noči se je oglasil v našem uredništvu 70-letni zgodovinar inž. John Gregorich, ki že 35 let raziskuje v Združenih državah življenje in delo našega velikega misijonarja med Indijanci Friderika Baraga. Veselo smo sprejeli tega prijaznega moža, ki s svojo gospo hodi zdaj po Evropi, da bi na raznih krajih našel spet kaj novih podatkov iz Baragovega življenja. Prosili smo ga, da naj nam pove kaj novega o Baragi. Z velikim navdušenjem nam je pripovedoval in človek bi ga poslušal cele ure. Baraga nam je doslej poznan le po življenjepis, ki je prvič izšel v Celju, po vojni pa v Argentini. Medtem pa je Gregorich odkril še veliko novih zanimivih reči iz Baragovega življenja in bo knjiga, ki jo pripravlja in jo namerava izdati v slovenščini in v angleščini, povedala mnogo odkritij.

Kaj menite o delu za proglasitev Slomška za svetnika in o delu za proglasitev Barage za svetnika? Katero gre bolj od rok?

Delo za proglasitev Slomška za svetnika se je začelo že leta 1908, medtem ko se je začelo delati za beatifikacijo Barage šele po prvi svetovni vojni. Že zaradi tega je Slomškova zadeva precej pred Baragovo. Poleg tega je Baragova zadeva zgodovinska zadeva, ki zahteva mnogo več raziskovanja kot pa Slomškova. Slomškova zadeva ni zgodovinska, ker imamo čez 200 izjav še živih prič, ki so Slomška poznale iz svojega življenja, medtem pa imamo komaj 6 izjav ljudi, ki so osebno poznale Barago. Baragovo življenje je treba raziskati na podlagi virov, to se pravi raznih pisem in poročil drugih o njem.

Kaj ste v zadnjih desetletjih odkrili v tem pogledu?

Predvsem sem odkril vrsto doslej še nepoznatih Baragovih pisem, in vrsto protestantskih poročil o Baragi. Medtem ko se v kraju, kjer je Baraga kot škof umrl (v Marquette) bolj malo trudijo za Baragovo zadevo, pa so nam protestanti odkrili vrsto zanimivih podatkov iz Baragovega življenja. Neverjetno je, kako Baraga sam potiska naprej svojo zadevo. Dobil sem iz raznih krajev podatke, ko sploh vedel nisem, da se tam kaj dobi. Vse smo prefotografirali na mikrofилme. Protestantski misijonarji so sicer Baragu nasprotovali, so pa vendar občudovali njegovo de-

lavnost in požrtvovalnost. Neko poročilo se glasi, da protestanti sploh ne bodo napredovali, če ne bodo imeli takih ljudi, kot je Baraga.

Zakaj ste prišli v Celovec? Ali Vas tudi kaj zanima tukaj?

Tu me zanima nekaj iz mladosti Baragove. Baragovega strica so tožili in prizivno sodišče je bilo takrat v Celovcu. Rad bi dobil kaj zapisanega, kako je bilo s tisto zadevo. Baragov stric je namreč dobil zadoščenje od prizivnega sodišča. Mislim, da se je takrat Baraga potegoval za strica. Poleg tega so uršulinke iz Celovca pomagale Baragi, ko je deloval med Indijanci. Morda imajo spravljeno kakšno njegovo pismo, ako ga niso seveda uničile bombe med zadnjo vojno.

*

Še veliko drugih vprašanj smo zastavili dobremu gospodu inženirju. Ob koncu smo dejali, da se naši ljudje za njegovo delo zelo zanimajo in da težko pričakujemo, kaj nam bo vse odkril iz Baragovega življenja v svoji knjigi. Naj jo le čimprej napiše! Gospod je dejal, da je njegovo delo za raziskovanje nezadostno in da bi se morali drugi zanimati bolj, kot so se doslej; vsi naši ljudje pa morajo z molitvijo in denarjem to akcijo podpreti. Tudi v Ljubljani se morajo bolj zanimati za to zadevo in jo zgodovinsko raziskati, posebno kar zadeva Baragovo mladost. Poslovili smo se od g. Gregoricha v prepričanju, da je delo za proglasitev Barage za svetnika zadeva naše časti in našega ponosa. Tudi izseljenci po svetu naj skušajo doprinesi svoj delež in pomagati Baragu čimprej na oltar.

Kruh svetega Antona

Postanek navade dajanja za kruh sv. Antona ni tako star, kakor bi utegnil kdo misliti. Začelo se je takole: 12. marca 1890. se je gospodični Luizi Bouzzier v Toulonu na Francoskem, v ulici Rue Lafayette št. 41, pripetila nezgoda, da ni mogla odpreti svoje kamre, kjer je imela skromno zalogo za svojo trgovino. Gospodična je bila priletna, strašno natančna in redoljubna, in sedaj ta smola! Lahko si mislite, da za tako damo ni nič hujšega kot potrta ključavnica in sploh kak nered. Poklicala je ključavničarja, ki se je dobro uro sukal tam okoli na veliko njeno

jezo in nevoljo. Naposled pa je na kratko izjavil, da bo treba vlomiti s silo.

»Vlomiti s silo?« — to je bilo gospodični preveč.

Kajpak se ključavničar, ki ni imel tako rahločutnega srca, ni dal omajati v svojem sklepu. Mirno je pustil svoj šop ključev na mizi ter odšel domov po svoje orodje.

Ko se je vrnil, ga gospodična ni pustila na delo, temveč mu je rekla, naj poskusi še enkrat s ključi, češ da je medtem napravila obljubo sv. Antonu, če pomaga.

Mož, ki je menda poznal staro gospodično, se dobrodušno ukloni in prične poizkušati. Toda prvi ključ, ki ga je vtaknil, se je podal v ključavnico, kakor da je pravkar vlit in vrata so se lepo odprla...

Gospodična je potem izpolnila, kar je obljubila sv. Antonu: ubogi so dobili tisti dan pri njej kruh zastonj. Tako se je začela navada darovati za hrano ubogih ali, kakor pravijo, darovati za »kruh sv. Antona«.

Večer življenja Franja Šukljeta

Pred tridesetimi leti, l. 1935, je umrl v visoki starosti profesor, politik in deželni glavar kranjski Franjo Šuklje (1849—1935).

V avtobiografiji »Iz mojih spominov« piše o svojem večeru življenja tole:

»Uvidel sem, da se je liberalizem preživel... Ne zanikam in se ne sramujem, da se je v teku zadnjih let v meni vršil notranji preobrat. Kar sem bil izgubil v zgodnji mladosti, sem zopet našel v kasni moški dobi. Po svojem prepričanju se prištevam zopet ogromnemu krogu vernih katoličanov, spolnjam cerkvene zapovedi in verske dolžnosti... Bilo je 3. julija 1896, na dan tridesete obletnice bitke pri Kraljevem Gradcu, ko sem se sprehajal po dunajskem osmem okraju v bližini cerkve. Kar vrglo me je v cerkev. Po dolgih letih sem zopet molil in se zahvaljeval Bogu, da me je rešil iz velike nevarnosti, da mi ni dal poginiti na moji skoraj smrtni rani. Vtis te ure je bil zame odločilen. Takoj drugi dan sem šel k spovedi k jezuitom. Spovedniku sem odkrito priznal, da prihajam v spovednico po 30 letih. Navzlic dolgemu registru mojih grehov mi ni naložil nobene druge pokore, kot enkrat resno prebrati prelepo staro himno: Tebe, Boga, hvalimo!«

Poglavje za zaljubljene...

(Smejo brati tudi poročeni)

Kristus je srečal od svojih učencev najprej Andreja in Janeza. Zanimala sta se, kje stane. »Pridita in poglejta!« jima je odgovoril. Šla sta z njim in tisti dan ostala pri njem. Drugi dan je Andrej našel svojega brata Simona in mu povedal, da so našli Mesija. In privedel ga je h Kristusu. Kristus reče Simonu: »Simon, ti se boš imenoval Peter, kar se pravi: Skala.« Naslednji dan je Jezus srečal Filipa in mu rekel: »Hodi za menoj!« Filip je povedal o tem Natanaelu (Jerneju) in ga pripeljal h Kristusu.

Tako je Jezus poklical prve učence. Tretji dan po srečanju s Filipom in Natanaelom je bila svatba v galilejski Kani. Na svatbi je bila tudi Jezusova mati Marija. Povabljeni so bili tudi Jezus in njegovi učenci.

Ob tej priliki je Jezus naredil prvi čudež, da so vsi navzoči strmeli. Zmanjkalo je vina in na Marijino prošnjo je Jezus spremenil vodo v vino. Učence je ta čudež prepričal, da je Jezus res dolgo pričakovani Mesija, Odrašenik.

*

S svojo navzočnostjo na svatbi v Kani je Kristus zakonsko zvezo odobril. Da se ljudje poročajo, je Bog naredil že v raju, namreč s tem, ko je ustvaril moža in ženo. Bog je hotel, da je med ljudmi zakonska zveza, da se poročajo. Kristus je to naravno zvezo odobril, jo posvetil in jo povišal v vir duhovnih milosti, namreč v zakrament.

Ko dva Kristusova vernika skleneta zakon, se jima pri tem poveča posvečujoča milost, to je tisto v njuni duši, kar je tako všeč Bogu, da ju ima za svoja otroke. Sklenitev zakonske zveze pa prinese možu in ženi tudi pravico do pomagajočih milosti, s pomočjo katerih moreta skupno živeti v zvestobi in ljubezni do smrti, imeti otroke in ju krščansko vzgajati.

Kristus je jasno povedal, da si je Bog poroko med dvema osebama tako zamislil, da je ta zveza neločljiva. Rekel je: »Kar je Bog združil, tega naj človek ne loči!«

Vsak katoličan mora zakon skleniti v cerkvi pred duhovnikom in dvema pričama. Tako ukazuje peta cerkvena zapoved: »Sklepaj zakon po cerkvenih določbah!«

*

Kakšen je poročni obred? Ženin in nevesta stopita pred oltar. Duhovnik ju spomni na svetost zakona, nato pa vsakega pose-

bej vpraša, če hočeta drug drugega vzeti v zakon. Vsak posebej odgovori: »Hočem.« S to izjavo skleneta dva, ki sta zaljubljena in sta prišla k poroki pred oltar, zakonsko zvezo. Nato si dasta desni roki, ki ju duhovnik ovije s štolo v znamenje, da v nobeni sili in bridkosti drug drugega ne bosta zapustila, ampak v zvestobi in ljubezni skupaj ostala. Duhovnik blagoslovi poročna prstana, ki si ju drug drugemu natakne na prst.

*

Če to, kar smo doslej povedali, dobro razmisliš, boš lahko odgovoril na naslednja vprašanja: 1. Kateri učenci so se Jezusu najprej pridružili? 2. Kaj je rekel Kristus Simonu? 3. Na čigavo prošnjo je Jezus naredil prvi čudež? 4. V katerem mestu se je to zgodilo in ob kakšni priliki? 5. Kaj je Kristus naredil z zakonsko zvezo? 6. Kako se glasi peta cerkvena zapoved? 6. S katero izjavo skleneta ženin in nevesta pri poroki sveto zakonsko zvezo? 7. Kaj je rekel Kristus o neolčljivosti zakonske zveze?

Primerno je, če na dan obletnice poroke svojih staršev staršem čestitamo, gremo k maši in pristopimo k obhajilu ter molimo za starše.

Indijanec sestavi molitev

Tom White Cloud, Chippewa Indijanec, potomec Baragovih spreobrnjencev, je priredil prelepo veroizpoved, ki se glasi:

»O Oče, katerega glas slišim skozi veter, ki Tvoj dih daje življenje vsemu svetu — poslušaj me! Pred Teboj sem eden mnogih Tvojih otrok, majhen in ubog. Potrebujem Tvoje pomoči in modrosti. Daj mi zreti lepoto, da bodo moje oči gledale vijoličasto žareči zaton sonca. Stori, da bodo moje roke spoštovale stvari, katere si Ti naredil; poostri moj posluš, da sliši Tvoj glas. Naredi me modrega, da bom mogel učiti moje ljudi čudovitosti, ki si jih skril v slednji list in kamen. Želim si Tvoje pomoči, Oče, ne da bi bil višji od mojih bratov, pač pa, da bi mogel bojevati boj s svojim največjim sovražnikom — samim seboj. Stori me zmeraj pripravljenega priti k Tebi s čistimi rokami, z ravnim pogledom; ko se življenje spremeni, naj ob zatonu moj duh pride k Tebi brez sramote.«

(Iz »Baragovega Vestnika«)

Nov pogled na praznik 1. maja

Na drugem mestu poročamo o praznovanju 1. maja slovenskih delavcev iz Porurja v Nemčiji. Tu povzemamo misli iz slavnostnega nagovora izseljenskega župnika Turka, ki je v svojem izjavljanju nakazal nov pogled na praznovanje 1. maja. Takole je nagovoril 800 navzočih rojakov:

»Časi se spreminjajo in mi z njimi«, pravi stari pregovor. Da, časi se spreminjajo! Ko so delovni ljudje pred desetletji v zapadnoevropskih deželah začeli praznovati 1. maj, je veljal ta dan predvsem kot upravičena manifestacijska zahteva delavcev po izboljšanju življenjskih pogojev, po boljših plačah, primernih stanovanjih, po socialnem zavarovanju tako posameznikov kot družin. Takrat so bile plače nizke, brezposelnost je bila stalna bolezen delovnega mesta, otroških doklad ni bilo in ne socialnega zavarovanja. Splošna gospodarska kriza je zajela države in kontinent.

Ako bi se pa delavci, ki so se pred 70 leti potegovali za svoje pravice, udeležili današnje prvomajske prireditve in videli zunaj po cestah vaše Taunus, Opel, DKW, VW in morda celo Mercedes avtomobile, bi mislili, da so zašli med same kapitaliste. Da, časi se spreminjajo!

Ob tem dejstvu se moramo vprašati: Kakšen pomen ima pravzaprav danes 1. maj? Zdi se mi, da zahteve delovnih ljudi s tem, da se je njihovo materialno stanje bolj ali manj zadovoljivo izboljšalo, še niso povsem izpolnjene. Tudi pri kosu kruha, namazanem z maslom in obloženem s salamo, človek ni zadovoljen, ako mu okolje ne nudi spoštovanja, ki mu gre kot človeku, in mu ne odkrije perspektiv in posreduje mesta, ki mu gre v svetu in v stvarstvu.

Zdi se mi, da bo 1. maj kot praznik dela zadobil zopet na svoji veljavi, če bomo okvir in vsebino tega dne razširili in poglobili.

K razširitvi okvira spada, da pojmujeemo vsako človeško prizadevanje, bodisi umsko ali fizično, kot delo v korist posameznika in družbe in mu s tem priznamo vso čast. Ali kmet, ki gara od zjutraj do večera, da preživlja sebe in družino, ne zasluži, da damo enkrat na leto priznanje njegovim žuljem? Ali uradnik, prodajavec, učitelj itd., ki vestno vrši svoj poklic, ni vreden, da ga priznamo kot človeka dela?

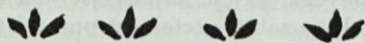
V Oberhausnu v Nemčiji slovenski rojaki praznujejo Veliko noč zelo slovesno. Pri službi božji je navzoče vse, kar se čuti krščansko in slovensko. Letos sta po maši presenetili udeležence Janja Vrbošek in Stanislava Valka z dvema košaricama pirhov, kot nam kaže slika.

K poglobitvi vsebine 1. maja spada prepojmovanje dela. Delo ni samo fizično in umsko prizadevanje, da si zagotovimo zgolj svoj življenjski obstoj v materialnem oziru, ampak delo je človekov odgovor na klic Boga Stvarnika, da uporabimo po Njem dane nam sposobnosti ne le v svojo korist, ampak tudi v materialno in duhovno korist skupnosti. Ta nov pogled na pojmovanje dela bo dopolnil še manjkajočo vsebino 1. maja.

Ljudem na zemlji ne bo tedaj boljše, če se bodo le na zunaj klicali »brate in sestre« med seboj brez ozira na narodnost, jezik in barvo, ampak tedaj, ko se bomo vsi zavedali, da smo v resnici sinovi in hčere istega Boga Očeta. Iz te zavesti bomo reševali socialna vprašanja ne le iz pravičnosti, ampak iz ljubezni, ki seže globlje — tako, kot nas je učil Kristus, ki se je sam prišteval k delavskemu stanu.

V tem smislu kličem vsem navzočim: Bog živi delovnega človeka na njegov praznik 1. maj!»

ŽIVLJENJE

Kar usoda naložila
mi je trpljenja na ramé,
nosim tiho, vdano,
četudi včasih težko je.

Podblegaški

Papež Janez XXIII. o poljedelstvu

Nekateri imenujejo papeško okrožnico »Mater et Magistra« »Magna carta poljedelstva«. Verjetno zato, ker je poljedelstvo prvič obravnavano v tako važnem papeškem dokumentu in ker se govori o njem na dolgo in široko. Za uvod pogledjmo nekaj števil!

Pred 6000 leti je približno 70 ljudi obdelovalo zemljo, da so se nasitili in povrhu preživeli enega samega človeka, ki je opravljal druge posle. Danes jih v USA na vsakih sto ostaja v poljedelstvu le OSEM, kar zadošča, da prehranijo sebe in še ostalih 92! Toda zares velik razvoj je bil storjen šele v zadnjem stoletju. Leta 1937 je bilo na svetu 62 % ljudi, leta 1960 pa so ti odstotki padli precej pod 50. So pa velike neenakosti; tako je n. pr. v Afriki in Aziji kar 80 % ljudi poljedelcev. Še večje je nesorazmerje v gospodarskem in družbenem pogledu. Kmetijstvo je marsikje zelo zanemarjeno področje gospodarstva. Industrija se bohoti, poljedelstvo pa životari.

Janez XXIII. v okrožnici takoj ugotavlja gospodarski pritisk na poljedelstvo, saj se na deželi mnogokje ne da živeti. Zato jih toliko odhaja v mesta. Selitev je splošen pojav. Kmečko delo je malo donosno in življenjske udobnosti so redke. Leta 1939 so kmetje na Danskem, Švedskem in v Kanadi zaslužili le

dve tretjini tega, kar je zaslužil industrijski delavec. V Mehiki in Egiptu le polovico, drugod pa je bil ulomek še drobnejši. Tako je računal Bellerby. Beg z dežele v mesta je prehod iz zaostalosti v napredek.

Ko papež Janez XXIII. pravi, da kmetijstvo zaostaja za industrijo, se takoj spravlja na pametno gospodarsko politiko, dajajoč »smernice, ki bodo imele veljavo v kakršnih koli zgodovinskih razmerah«, smernice, ki jih terjata pravičnost in pravšnost.

Javna oblast naj predvsem razvije javne naprave na deželi in sicer »prevozna sredstva, prometne zveze, zdravo pitno vodo, stanovanja, zdravstveno oskrbo, šolstvo za osnovno, strokovno in poklicno izobrazbo, ugodne pogoje za versko življenje in sredstva za razvedrilo in slednjič vse, s čimer more biti izpopolnjen in opremljen sodoben poljedelski obrat«. Oblast je dolžna poseči, sicer bo zmagal konkurenčno močnejši, to je: industrijski sektor bo naprej in naprej rasel in tlačil kmetijstvo.

Gospodarska politika mora obsegati:

1) Pametno nalaganje davkov: Kmet mora biti manj obdavčen. Njegov zaslužek je negotov, nereden in dolgoročen. Najmanjši del zaslužka, ki naj bo prost davka, mora biti višji, kot je za druge davkoplačevalce.

2) Posebno posojilno politiko: Kmet ne more plačevati visokih obresti navadnega bančnega posojila. Zato se večina kredita izteka v druge delovne sektorje. Mnogokje so že ustanovili zadružne posojilnice za kmete. Potem naj država določi, da bo državna banka dala zaslombo občinskim posojilnicam ali pa da »kmetijske blagajne« dobe posebno pomoč.

3) Socialno zavarovanje naj ščiti kmeta z družino in potem še posebej njegov pridelek. Akoravno vplača kmet v skupno blagajno manj kot drugi, se nikakor ne bo krilo s pravičnostjo, če bo manj zavarovan kot drugi. Veliko bolj je izpostavljen muhavostim bodočnosti kot navadni delavci.

4) Varuštvo cen: Prodajna cena živil je pogoj dostojnega poljedelčevega življenja. Država naj zaščiti cene podeželskih pridelkov. Ponekod država izroča denar kmetom, da tako izravnava škodo, ker so morali prodajati pod cene. Drugod država odkupi kmetom n. pr. žito veliko dražje, kot ga prodaja.

5) Ustroj in oblika kmečkega obrata naj bo taka, da bodo mogli ljudje, ki ga upravljajo, ustvariti človeško skupnost. Kmetije naj

bi bile, če mogoče, družinskega obsega oziroma tako velike, da bi zmogle preživljati družinam podobne skupnosti.

Akoravno je država zelo važen tvorec v graditvi pametnega kmetijstva, so obdelovalci zemlje prvi poklicani, da ga reformirajo, združujoč se v gospodarske, finančne in zadružne enote, tako da se bo njihov glas bolj slišal.

*

Kmetijstvo kliče po preosnovi. Krščanska vest nas priganja v isto. Skladen gospodarski napredek ne bo možen nikjer, ako poljedelstvo ne bo razvito. Industrijski razvoj sam ne more rešiti manj razvitih dežel. Kjer je potrošnja že dosegla dno, tam je ni možno poglobiti. Novi trgi se odpirajo na deželi. Gospodarski in kulturni dvig podeželja bo vzbudil željo po večji potrošnji.

Ko je papež Janez XXIII. — kmečki sin — pokazal na napake in krivice, poveljuje na koncu pomen kmečkega sloja. Svoje delo kmetje »opravljajo v prostrani naravi, kot v veličastnem božjem svetišču«; in to neizčrpno življenje narave, ki se pokorava trdnim zakonom, vedno znova kaže na Boga Stvarnika. Ta plemeniti poklic more blagodejno vplivati na druge sloje, storiti more, da bo nagrmadenost in masovnost kapitala, ljudi, financ in ekonomske živahnosti bolj človeška.

-mb.

Ne samo dnevne novice!

Ameriški škof Sheen je zelo znan po nastopih v televiziji in po duhovitih knjigah. Neki je zapisal naslednjo misel:

»Duševno leni ljudje se za knjigo ne zme-nijo. Prav tako ne za list ali revijo. Preletijo slike in morda smešnice, pa so opravili. Posebno kažejo duševno lenobo ljudje, ki ne marajo za zgodovino. Zdi se jim, da preteklost nima pomena. Važno je to, kar je danes. Zato love dnevne novice, le te jih zanimajo. Kaj je novega, kaj je najnovejše? Pa ne pomislijo, da pozabiti preteklost pomeni toliko, kot izgubiti spomin. Ne moreš razumeti in prav oceniti sedanjosti, če si preteklost nalašč prikrivaš.«

■ Materialistična filozofija je izpostavljena samokritiki. Ni nič več na pozorišču, da bi veljala za moderno, in ne ukazuje več. Med marksisti so znaki negotovosti in omahovanja.

Ob dvajsetletnici

Po evropskih deželah so v preteklih tednih praznovali dvajset let od konca druge svetovne vojne.

Koliko src se je tedaj razveselilo ob misli, da se bo spet začelo mirno življenje po dolгих štirih letih sovražne zasedbe, po dolгих letih vojnega ozračja in neprestane negotovosti, kaj prinese naslednji dan.

Tiste dni je posijalo sonce v mračne dni koncentracijskega taborišča Dachau, kamor je med drugim nacistično nasilje nagnetlo tudi tri tisoč Slovencev. Odprla so se vrata svobode.

Razveselila so se tudi srca tistih, ki so morali cela leta živeti proč od doma, srečnih, da so živi dočakali konec vojne.

Zastopniki našega naroda so v tistih dneh znova izpovedali voljo slovenskega ljudstva, da živi v svobodi, da je na svoji zemlji svoj gospod in da si kroji usodo po demokratskih načelih.

V tistih dneh, ki bi morali biti najlepši za naš narod od severne Koroške do beneške nižine, pa je sovražstvo porodilo zločin, ki nima primere v slovenski zgodovini. Ko je vsled prodiranja rdeče armade in vsled mednarodnih kupčij naša domovina prišla v roke tistih, ki so ji hoteli zavladati v znamenju revolucije, diktature in brezboštva, ko je bilo že konec bojev, je lastni brat zagrešil zločin, ki ga dvajset let še ni moglo izbrisati. Brez kakšnih raziskav je v tistih dneh po slovenskih gozdovih na raznih krajih zmage pijani pobijal in moral nasprotnika, ki ni imel druge krivde kot to, da si je predstavljal drugačno narodno svobodo, da se je boril za resnično demokracijo in svobodo vere po zgledu svojih očetov. V tistih dneh je bilo pobitih nad 10.000 slovenskih fantov in mož, ki so jih Angleži s prevaro in silo vrnili iz Vetrinja na Koroškem, kamor so se zatekli. Od tedaj in iz naslednjih let so vse te reke slovenskih beguncev, ki so se razlile preko zapadne Evrope vse tja do Severne in Južne Amerike, celo do daljne Avstralije.

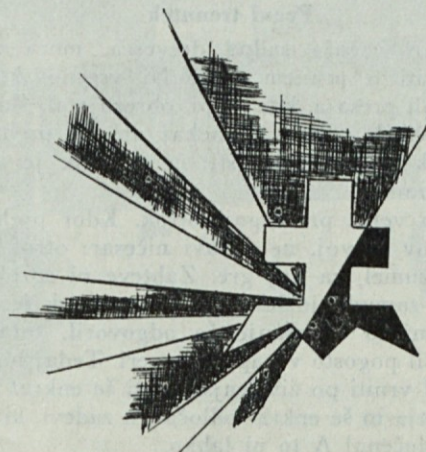
Ob dvajsetletnici se klanjamo spominu vseh teh žrtev, ki čakajo dneva spoštljivega pokoja in javnega priznanja.

V domovini o tem ne smejo pisati. Mislijo, da bodo s tem poravnali to strahotno dejanje

in ga zakrili bodočim rodovom. Toda vest jim govori. Med seboj se sprašujejo, kako se je moglo to zgoditi. Celo to pravijo, da so se godile strahotne napake. Potihnili so tudi zmerjanje in klevetanje. Prav je tako. Toda vpijejo še krivice, prizadejane sorodnikom pobitih. Neprestano se govori o socialnem napredku, pa vdove pobitih in sirote še danes nimajo nobene socialne zaščite. Trupla pobitih zahtevajo vsaj tak spoštljiv pokop, kakor so ga dali raznim okupatorjevim vojakom, tujcem. Španski Franco je zbral ostanke mrtvih na eni in na drugi strani in jih spoštljivo pokopal ob velikem spomeniku žrtvam državljanske vojne in se tako poklonil vsemu, kar je bilo dobrega v srcih enih in drugih. Ali slovenski človek res ni zmožen takega plemenitega dejanja in narodne sprave?

V dvajsetih letih se je v naši domovini marsikaj spremenilo. Tudi nekaj več osebne svobode je, kot je bilo spočetka, in tudi vera, ki so jo hoteli uničiti, še živi in ima neko omejeno možnost razvoja. Kri mučencev je seme novih kristjanov. Ta izrek prve krščanske dobe se uresničuje tudi na naši zemlji. Komunistična ideja ne vleče več. Tisoči in tisoči iščejo nova pota in novih idealov.

Ko se klanjamo spominu vseh teh žrtev in ko mislimo na konec druge svetovne vojne v naši domovini, se spomnimo, da zahteva čas od nas nekaj več kot le spoštljiv spomin in skrb za vsakdanji kruh. Naša naloga je kazati našemu narodu pot v bodočnost, s svojim zgledom in z besedo in s svojimi žrtvami, pot, ki mu more edina prinesiti največjo možno srečo že tu na zemlji: pot Resnice, pot Prave, pot Ljubezni.

Prvi koraki

Otrok je dovzeten za vero

Marsikdo ne začne z versko vzgojo malega otroka, češ da majhni otroci itak niso dostopni za vero. Motite se v tem: otroška duša je kakor cvet, ki se pravkar odpira soncu. Nikdar ni človeško srce tako dostopno Bogu kot v prvih otroških letih.

Pisatelj Alban Stolz pravi: »Tri stvari so nam ostale iz raja: zvezde na nebu, cvetje na polju in otroško oko. Otroškega očesa še ne kali hudobija. Zato je tako lepo in bistro. Zato tako lahko uvidi resnice o Stvarniku in večnosti. Tudi za otroka velja: Blagor čistim v srcu, zakaj ti bodo Boga gledali (Mt 5, 8).

Otrok ni ošaben, zaveda se svoje nevednosti. Na svetu je neizmerno več nerešenih ugank kot rešenih. Zato otrok rad sprejme vero v svet, ki presega njegove čute. Ali ni zanimivo: največji veleumi so se pred ugankami sveta čutili kot majhni otroci.

Otrok zahteva odgovor na svoja vprašanja. A vprašuje vse. Z znanstvenimi poskusi je dokazano, da petleten otrok, ki namenoma ni bil deležen nobene verske vzgoje, pride sam do Boga! Sprašuje, kdo je naredil to, kdo ono; na koncu pride do Nekoga, ki je vse naredil.

Končno potrebuje otroško srce ljubezni. Kje bo našlo lepšo ljubezen kot ob nebeški Materi z Detetom?

Otrokova duša je kot njiva, ki pričakuje semena verske vzgoje.

Pravi trenutki

Kdor vzgaja sadna drevesca, mora vse opraviti o pravem času. Ni vseeno, kdaj seje ali presaja, kdaj cepi, obrezuje ali škropi. Včasih odloča že nekaj ur! Če prehití, več škoduje kot koristi; če zamudi, je ves trud zaman.

Isto velja pri vzgoji otrok. Kdor prehití otrokov razvoj, ne opravi ničesar: otrok še ni razumel, za kaj gre. Zahteve ni sprejel. Kdor zamudi, je še na slabšem: otrok je na življenjsko vprašanje že odgovoril, težavo že rešil pogosto v napačni smeri. Tedaj bi se moral vrniti po življenjski poti še enkrat do razpوتا in še enkrat odločiti o zadevi, ki je že odločena! A to ni lahko.

Ta zamuda je eden glavnih krivcev, da verska vzgoja ne rodi pravih sadov. Otrok doma ni bil deležen verske vzgoje, zrasel je brez vere. Ko je star osem, deset ali že več let, začne obiskovati verouk, hodi k maši itd. Toda vse te vaje so samo zunanje, prilepljene na otroka. Nimajo korenine v duši. Vera ni prešinila srca. Je že zamujeno!

Skušajte naravnati deset let staro drevo! Edino lahko kaj nacepite nanj, a vsak sadjar ve, da se tako cepljenje slabo obnese.

Tako je tudi s takim otrokom. Ko preneha s šolo, preneha tudi z verskim življenjem — brez očitkov vesti, brez globljih pretresov. Kakor da bi odpadlo breme, od zunaj naloženo. V srcu itak ni bilo korenin!

V tem je neizmerna važnost prve vzgoje. »Vse prvo postane v otroku večno!« je zapisal vzgojitelj Jean Paul. V glavnem je vzgoja končana s sedmim letom. Kdaj torej začeti z versko vzgojo? Odgovor je jasn: takoj. Vendar postopoma, ne vse hkrati!

Šestmesečen otrok se že nasmehne ob materinem smehljaju, a na osorno besedo zaveka. Že dojema ljubezen! Trdijo celo, da novorojenčki v porodnišnicah manj jočejo kot doma: tam jim je že »prišlo do zavesti«, da se z jokom nič ne opravi, doma pa z jokom gospodarijo v hiši.

Tudi vera naj jim pride čimprej »do zavesti«. Ko daš otroka spat, ga prekrižaj! Verjetno boš kmalu doživela, da brez križa ne bo hotel zaspati. Nekaj mu manjka. Seme vere je že vzklilo v malem srcu!

V prvem in drugem letu naj se otrok navadi skupaj z družino moliti. Pokrižaj ga, skleni mu ročice in miren naj bo. Toliko bo dovolj za začetek. Kmalu pa bo sam hotel kaj več: seme vere je že začelo rasti!

Kaži mu svete podobe!

Otrok še ne zna govoriti. Zna pa gledati, in kako rad gleda? Nosi ga od podobe do podobe: pokaži mu Marijo z Jezuškom, svetnike, Križanega. Kmalu bo prosil z ročicami: mama, še enkrat! Zdaj mu pokaži vse bolj natančno: roke, glavo, oči... V kratkem času bo že razlikoval svete osebe in jih znal pokazati, še preden bo znal izgovarjati sveta imena.

Pozneje preidi na knjige s slikami, na podobice itd. Slik ni otrokom nikdar preveč. Zato jih moraš seveda imeti. Naj se že na stenah vidi, da je tvoja hiša krščanska!

O potlačenosti

Moj znanec je radoveden in zamerljiv. Ko sva govorila o depresiji, se je najbrž hotel otesti očitka, da rad rabi tuje izraze, pa je takoj prevedel »depresijo« s potlačenostjo. Naj obvelja njegova, ko je že tako učen, čeprav ima včasih tuji izraz globljo vsebino in več pove. Povedal sem mu, da bi bila beseda »žalost« morda bolj na mestu, a se ni mogel za to ogreti.

Med pogostimi duševnimi težavami omenjamo torej še potlačenost, če izraz vzamemo v širokem pomenu. Le malo ljudi je, ki ne bi kdaj trpeli zaradi tega. Seveda je potlačenost lahko različna, ne samo v jakosti, da je močnejša ali lažja, ampak tudi po vzrokih. Saj radi potožimo, da nam kar ves dan ne gre nikamor, ker smo »vstali z levo nogo«; vse gre narobe, ker nismo razpoloženi, kar gotovo ne moremo prištevati med »bolezni«; lahko pa se nas loteva tudi popolni obup, ko imamo občutek, da je vse izgubljeno in ne vidimo pred seboj ničesar več. Tak obup je zelo nevaren.

Učenjaki ločijo razne vrste potlačenosti, a v glavnem povedo le vzroke, od kod izhajajo. Ne bomo jih naštevati, saj bi rabili tuje izraze ter bi se znanec moral zares potruditi, da bi našel za vsakega primerno besedo.

Kako nas potisne k tlom, ako nam umrje kdo, ki smo ga zares radi imeli, ali pa ako nismo dobili posla, ki smo se ga nadejali! Kako zadene ženo grdo moževo ravnanje ali moža njena nezvestoba! Študent trpi, ako mu

ni šlo pri izpitih vse v redu, dasi je bil prepričan, da je storil svojo dolžnost. Žalost in bolečina se poveča, ako ravna s človekom slabo tisti, ki jih ljubimo. Vendar bomo le redko mislili na to, da bi šli zaradi tega k zdravniku, saj ne mislimo, da smo bolni, le neizmerno žalostni in potlačeni smo. Dober zdravnik zato je čas; dodali bi še delo, ki nas popolnoma zaposli, ne toliko telesno kot duhovno.

Zanimivo je, da so na nekaterih vseučiliščih začeli proučevati v zadnjem času vzroke slabega znanja in priprave pri izpitih. Dasi bi lahko navedli, da je najbolj gotov znak dobrega izpita popolno znanje, vendar je mogoče, da vplivajo tudi drugi razlogi. Moderno šolstvo se vedno bolj zanima tudi za »ozadje«, v kakšnih okoliščinah in družinskih razmerah otrok živi. Ako je tam vse zdravo, kje je potem vzrok, da ni napredka?

Neko vrsto potlačenosti povzročajo tudi moderne sentimentalne popevke, ko toži ljubimec, da ga je zapustila ljubica, ko žena dolži moža, da ji je nezvest. Ako se res kaj takega zgodi v življenju, potem pesem vzbuja žalost, ki lahko dolgo traja ter vzbuja usmiljenje s samim seboj.

Večkrat zapadejo potlačenosti bolniki, ki so dolgo časa priklenjeni na posteljo, dalje ljudje, ki imajo težko življenje, polno skrbi in trpljenja. Nekatere bolezni oslabijo človeka ne samo telesno, ampak tudi duševno. Tako sušica in dolga influenza, pljučnica in zlatenica puste svoje sledove.

Slovenski krojač Ivan Žibret
pred svojo hišo v Witten-
heimu (v Franciji).

»Čisto spremenjen je tak bolnik,« mi je potrdil znanec.

Vse, kar izčrpa človeka, kot mraz, lakota, pomanjkanje spanja, more povzročiti potlačenost, a navadno le takrat, ako predolgo traja. Skrb je bolj nevarna kot prezaposlenost. Oslabljenost po dolgi bolezni ali težki operaciji more povzročiti potlačenost, dasi smo vse že prestali. Ako pa je bolezen neozdravljiva, potem rada prinese s seboj žalost. Le redki zmorejo toliko moči, da ne mislijo na konec.

Ako najdemo vzrok potlačenosti, jo moremo odpraviti s tem, da vzrok odstranimo. Upoštevat je moramo tudi značaj in naravo človekovo. Boječi in zaskrbljeni ljudje namreč bolj trpijo kot veseli in brezbrizni.

So ljudje, ki »nihajo«, dasi jih ne bi mogli imenovati histerike. Sedaj so silno veseli, potem pa spet tako žalostni, kot da je ves svet že na kraju. Navadno so med posameznimi napadi veseli, družabni, polni humorja. Vendar more biti njihova zunanost le kritje za notranje občutljivo naravo. Nihče rad ne odkriva svoje notranjosti. Skrita srčna kamrica je pod ključem, ki nerad odpira duri.

Zdravniki poznajo še živčno potlačenost, ki sega daleč tja v mladost. Najdemo jo pri ljudeh, ki so kot otroci bili ločeni od matere. Škoda je res, da se morata mati ali oče šele iz lastne izkušnje naučiti, kaj naj pomenita svojemu otroku. Ločitev zlasti v prvih petih letih vpliva, da se otrok še kasneje čuti slabotnega in brez moči v svetu, ki je poln nevarnosti. Svoja čustva more skrivati z mrzlim ali surovim obnašanjem, a v globini svoje duševnosti hrepeni po ljubezni in vdanosti. Lahko se obrne vse v neko suženjsko odvisnost, ki naj bi človeka utrdila. Nasprotno pa se tak človek rad prepira s prijatelji ali z ženo ali materjo.

V neki meri more biti taka živčna potlačenost v vsakem izmed nas; saj ostanejo sledovi otroškega teženja, da bi imeli popolno in ljubljeno mater, ki bi bila vedno z nami ter nas tolažila in s svojo ljubeznijo reševala vsa vprašanja, ki se nam stavijo, vse življenje.

»Nihče me nima rad,« tako pravimo in potrdimo svoje hrepenenje. In vendar je z nami več ljudi, ki nas ljubijo. Morda je v teh besedah le tožba, da nas nihče nima tako rad, kakor nas je imela mati...

Potlačenost rada povzroči jezo. Jezni smo na sebe, ker nam gre vse narobe, saj bi se nam moralo posrečiti, ko je že bilo tako urejeno. Še lažje pa na krivimo druge. Sebe radi

opravičimo, češ »sem že pod tako zvezdo rojen«, krivdo za naše neuspehe nosijo drugi. Med te lahko prištejemo vsa naša »razočaranja«, saj prihajajo le iz naše notranjosti in neurejenosti. Dokler bomo pač krivili druge, ne bomo rešili svojih vprašanj, čeprav bi jih mogli.

Da je potlačenost zares bolezen, spoznamo tedaj, če nam morda vzame spanec in dober tek, da izgublamo težo, da smo polni skrbi in žalosti, dasi ni pravega vzroka. V teh primerih je potrebna zdravniška nega. Če traja to dalj časa, je treba poklicati zdravnika, saj se da hitro pozdraviti, ako se zdravljenje ne zanemari.

Ako dobe bolniki občutek, da so brez pomena na svetu, da je konec z njimi, lahko padejo v obup, ki vodi v samomor. Marsikatero nepotrebno žaloigro v tem pogledu prepreči moderna zdravniška znanost, še več pa zdrav pogled na življenje.

»So res težave in skrbi, a za vsako bolezen je svoje zdravilo«, mi je pritrdil znanec. In razšla sva se kot prijatelja.

-nk.

Kotiček za žene

KAKO PONUDIMO PIJAČE?

(Nadaljevanje)

Naš dolgi pogovor o serviranju se bliža koncu. Za zaključek se bomo pa še pomenile, kako in kakšne pijače ponudimo našim gostom. Kar začnimo s

pivom. Serviramo ga v velikih kozarcih ali vrčkah h glavnim obrokom, po jedi, k manjšemu prigrizku ali pa tudi samo. V tem primeru postavimo na mizo poleg piva tudi drobno slano pecivo. Pivo pijemo hlajeno, najprimernejša temperatura je od 6 do 7 stopinj.

Vino ponudimo običajno h glavnim obrokom. Če pa serviramo samo vino gostu, ki je na bežnem obisku, mora biti to posebno žlahtna kapljica. Običajno so kozarci za belo vino malo manjši od onih za črno, lahko pa tudi obe vrsti ponudimo v istih kozarcih. Večje zaloge vina hranimo v suhi kleti. Pravilna temperatura vina je zelo važna, prehladno vino izgubi na okusu. Primerna temperatura znaša od 10 do 11 stopinj. Pijače naj nataka gospodar! Ko steklenico odpre, s prtičem obriše grlo okrog zamaška in natoči požirek v svoj kozarec, da tu ostanejo morebitni ostanki zamaška. Potem postreže da-

„Še nekaj nas je v Normandiji...“ pravijo tile rojaki iz Francije.

me, nato gospode. Pijače natakamo z desne gostove strani; kozarcev ne napolnimo do vrha, ampak samo tri četrti.

Penasto vino (šampanjec ali sekt) ponudimo ob posebnih prilikah. Serviramo ga v visokih ozkih kozarcih ali v širokih plitvih kupah. Pravilna temperatura je od 6 do 7 stopinj. Steklenica naj stoji v vedrcu z ledom. Ko jo načnemo, jo ovijemo v bel prtček, odstranimo staniol in žico, nato pa previdno zrahljamo zamašek in ga prav na koncu pustimo z lahnim pokom odskočiti. Ko smo vse goste postregli, postavimo odmašeno steklenico spet v vedrce. Pozimi ponudimo včasih **punč**, ki ga pripravimo iz rdečega vina, čaja in dodatka dišav, oranžne lupine in sladkorja. Serviramo ga v ognja varnem vrču ali porcelanasti skledi in ga nalivamo v kozarce z ročem. Serviramo vročo pijačo, pa tudi mrzla je zelo okusna.

Bovla je mešanica belega vina, sladkorja, penastega vina ali sodavice in sadja, ki da bovli ime in okus. Tako lahko napravimo ananasovo bovlo, pomarančno, jagodno, breskvino, bananino i. t. d. Bovlo pripravimo in serviramo v široki stekleni ali porcelanasti posodi s pokrovom. Natakamo jo v široke, trebušaste kozarce brez podstavka. Vsebovati

ne sme preveč sladkorja, sicer povzroča glavobol. Tekočina mora biti popolnoma jasna, zato sadja ne stiskamo, marveč ga pustimo le par ur stati v vinu. Bolje je, če bovle, ki je hladna pijača, ne hladimo s koščki ledu, ker jo s tem preveč razredčimo. Prenizka temperatura tudi tu pokvari pijači okus, popolnoma zadostuje hlajena na 7 do 8 stopinj. Dodam še par receptov za bovlo.

Pomarančna bovla: sok in nekoliko lupine 4 pomaranč in 1 limone prelijemo z 1 skodelico vode, ki smo jo osladile s 3 žlicami sladkorja, prekuhale in ohladile. Dodamo $\frac{1}{2}$ l belega vina, premešamo, pustimo stati vsaj 1 uro, ohladimo na pravo temperaturo in pred serviranjem dodamo še $\frac{1}{2}$ l belega vina in majhno steklenico sekta ali sodavice.

Jagodna bovla: $\frac{1}{2}$ l prebranih gozdnih jagod potresemo s 3 žlicami sladkorja, pokrijemo in pustimo pol ure stati. Nato sadje prelijemo s $\frac{1}{2}$ l finega belega vina in pustimo stati še dve uri. Pred serviranjem dolijemo še poldrugi liter istega vina in steklenico sekta ali sodavice. Posebno pazimo, da rahlega sadja ne zmečkamo.

Breskvina bovla: nekaj dobro zrelih in aromatičnih sadežev olupimo, zrežemo na lepe koščke in prelijemo s skodelico gostega slad-

kornega sirupa. Pustimo eno uro stati. Pred serviranjem dolijemo 1 l finega hlajenega vina in steklenico sekta ali sodavice.

Bananina bovla: 1 steklenico jabolčnika, 3 do 4 olupljene in narezane banane in 2 žlici sladkorja pustimo stati 2 do 3 ure. Pred serviranjem prelijemo s steklenico hlajenega belega vina in sodavico.

Ananas bovla: litrsko dozo ananasa v koščkih ohladimo še pred uporabo. Nato vsebino doze prelijemo s steklenico belega vina in pustimo stati eno uro. Pred serviranjem dodamo še liter istega vina in steklenico sekta ali sodavice.

Pri vseh teh vrstah bovle nalijemo v kozarce poleg tekočine tudi koščke sadja. Da jih

gost lahko dobi iz kozarca, postavimo na mizo stojalce s pisanimi paličicami, s katerimi bo gost lahko nabodel sadeže. Bovlo serviramo ob najrazličnejših prilikah, navadno ob veselem sestanku, zabavi s plesom in podobno. K bovli ponudimo različno drobno pecivo, bodisi sladko ali slano ali oboje. Tudi fino torto lahko postavimo na mizo.

S tem, drage bravke, zaključimo naše pogovore o serviranju. Naj h kraju omenim še, da najbogatejše obložena miza ne odtehta prijaznega nasmeha gospodinje in pristrčnega sprejema gostov. Raje manj dobrot, pa dosti dobre volje in tople domačnosti in vsak gost se bo rad spominjal uric v vašem domu.

Gospa Majda

800 Slovencev na proslavi 1. maja v Nemčiji

Letos so slovenski delavci in delavke v Nemčiji praznovali 1. maja že peto obletnico svojih prvomajskih srečanj. Vabilu Mladoslovencev iz Porurja na kulturno družabno prireditev v veliki dvorani hotela Kaiserhof v Oberhausen-Sterkrade se je odzvalo 800 rojakov. To je bila do sedaj največja udeležba pri srečanjih Slovencev v Nemčiji, hkrati pa tudi najlepše priznanje prirediteljem.

Prvi del popoldneva so izpolnile kulturne točke na odru, ki je bil spremenjen v pravo gorenjsko okolico. Ozadje odra je krasila

28 m² velika slika Blejskega jezera, delo slovenskega zidarja Ladislava Oblaka iz Oberhausena, ki svoj prosti čas posveča slikanju. Dvorana je bila vsa v slovenskih zastavicah, tako da so se rojaki takoj počutili doma.

Posamezne točke programa so bile: nagovor k prazniku, deklamacije, nastop pevskega moškega zbora iz Porurja, nastop folklorne plesne skupine iz Oberhausena in Bottropa, nastop folklorne plesne skupine iz Holandije, duet harmonik mladincev, solospev.

V nagovoru, ki ga prinašamo na drugem mestu, je slovenski izseljenski duhovnik Ci-

Plesalci iz Porurja med izvajanjem svatbene polke.

Folklorna plesna skupina iz Holandije pod vodstvom g. Starmana izvaja narodni ples „Kikelca”.

ril Turk poudaril potrebo po razširitvi in poglobitvi vsebine 1. maja, tako da bo zajela vsakega delovnega človeka, inteligenta in ročnega delavca, in da bosta oba pojmovala svoj poklic kot od Boga jima dano naloge. Tovrstna vsebina bo stavila zahtevo po praznovanju 1. maja tudi še tedaj, ko se je in se še bo materialno stanje delovnega človeka zadovoljivo zboljšalo.

„Prelepa Gorenjska...” poje Pate Marija ob spremljavi harmonikarja Janeza Vrboška, oba iz Oberhausena.

V drugem delu srečanja je bila prosta zabava s plesom, med katerim je igral Slovenski kvintet A. Robek iz Holandije. Živahnost prireditve pa je stopnjeval tudi srečolov, ki je imel za dobitke 80 lepih slovenskih romanov in povesti, kose orehovih potic in kranjske klobase.

Časten gost na prireditvi je bil gospod župnik Tensundern iz Recklinghausena, ki je po mikrofону pozval rojake, naj ostanejo tudi v Nemčiji zvesti svojemu slovenskemu izročilu in veri svojih očetov, za kar je žel navdušeno ploskanje.

Slovenski ljudski plesi

Ljudska umetnost se kaže tudi v lepo izvedenih narodnih plesih. Slovenci poznamo razne take ples, ki so pač različni za razne pokrajine. Od gorenjskih plesov so znani: „Majolka”, „Potrkana”, „Žaklje šivajo”, „Metra”. Zelo slikoviti so rezijanski plesi.

srce zmaguje

naš roman

»Skrbi?«

»Da, možiček, zmanjkuje mi.«

Jon bo takoj zaprosil za povišanje, toda kam pa zgine ves denar? Ona se smehlja. Moški o takšnih stvareh nič ne razumejo in v kratkem pride vendar Lientje?

Zdaj umolkne za hip, njena misel se obrne spet k otročičku, ki se ji prebujajo pod srcem; ve, da je Jon v tem hipu prav istih misli kakor ona. Počasi mu seže v roko in si jo pritisne k sebi, pritisne trdno pod svoje srce, kjer že narahlo utripa drugi srček. Tetine rjuhe in domneve glede testamenta so pozabljene; Nand in Marija sta milje in milje daleč od lepega, pristranskega sveta, ki sta v njem združena Greta in Jon.

Tako zaspiata.

Švige švage in žalna igra

Jonovega dopusta je konec. V ponedeljek jo mahne spet k van Gustingsovemu penatom. Dopust, ki ga imaš za sabo, je manj prijeten, slabe volje si in kopica dela ti je zaostala. Lunders se reži od škodoželjnosti. Ali človek ne bi premlatil take merkavce? Po običajnem pozdravu pri predstojniku se je Jon čemerno lotil svojih tekočih računov; le zakaj se njegovi tovariši vedejo tako skrivnostno? Rozen, katerega vpraša, privzdigne obrvi in ramena in dela kabalistična znamenja. Ozračje je nabito s smodnikom. Gospod van Gusting je že dvakrat pogledal iznad svoje pisalne mize, češ da se preveč šepeta; dvajset drobnih šumov da dá en velik šum. Tretji pot pa vstane monsieur kakor profesor pred razredom samih paglavcev:

»Messieurs, du calme — prosim, mir!«

Jon se ozira na levo in na desno. Prvi dopoldan se zdi neskončen in napetost raste. Proti enajstim se prikaže upravnik. Ali prihaja spet zato, da bi javkal nad preveliko porabo papirja? »Pisali bomo na svoje manšete,« mrmra Lunders, »sicer bodo delničarji stradali.« Ne, to pot mu ni do papirja. Medtem ko upravnik molče obstane pri van Gustingu, kroži neka pola iz roke v roko. Gospod van Gusting pove v svoji običajni francoščini dve besedi v pojasnilo:

»Ali hočete podpisati, messieurs, skupni protest proti krajevni politiki?«

»Ho,« vzdihne Rozen, »to je pa naperjeno proti flamskemu režimu, 'démocratie flammande' ima predolge perutnice.«

In pola plapola dalje. Jon pogleda Lundersa.

»Jaz take svinjarije ne podpišem!«

Lunders pa se sklanja slej ko prej trmasto nad svoje foliante in, ko pride na vrsto, podpiše.

»Strahopetec!« godrnja Jon. Pola pride do njega. Vrže jo dalje svojemu sosedu. Upravnik se pokloni van Gustingu, ki slovesno vpraša, ali so vsi podpisali, in ostro pogleda Gerritsa.

»Vsi, razen mene,« pripomni Jon. »Jaz ne podpišem.«

Splošna tišina.

Potem seže upravnik v nekakšnem z nejevoljo zadržanem srdcu po poli: »Vsi uslužbenici so podpisali, razen vas?«

»Me nič ne briga,« bruhne Jon iz sebe in se togoten zarije v račun Bluma in Bottenburga d. z. o. z.

Lunders si ne upa pogledati, ostali sede uporno za svojimi pulti. Samo Rozen nadaljuje po filozofsko:

»Gerrits, vi ste avša. Eden proti sto devetindevetdesetim... Ali mislite morda, da boste svojo bitko dobili? S samim idealizmom družine ne prerediš.«

Vse to je Jonu popolnoma vseeno, a da je on sam izmed dvesto zbral toliko bore poguma, da je odrekel svoj podpis za takšen teror? Joj, kakšen kup gnoja! Pa so ti vmes tipi, kakor je Clarens — ljudsko šolo ima in petnajst let pisarniške rutine — pa prgišče vojaške francoščine in ti je vdano ponižen kakor evnuh. Prirnil se je že tik pod predstojnika! Eksempar za šaljiv list! In takšen individuum moraš ubogati! Sila težnosti ne računa z možgani in duhovno substanco. Gospod Clarens ima glavno besedo v razsodišču športnih kanonov; zanj sta samo dve stvari na svetu: knjigovodstvo in boksarski stadion.

Jon stopa tisto poldne kakor bojevit petelin po stopnicah navzdol, češ: Ne dotikaj se in pomisli na moje ostroge! Saj vendar ni veliko samospoštovanja v teh sto devetindevetdesetih očeh. Ali v teh ljudeh res ni niti sledu ponosa?

Vesel je, da se doma lahko igra s Peerkenom. Greta se počuti danes nekoliko slabše, toda ne toži, treba je le pomisliti, koliko boljše ji je kakor pred rojstvom prvega otroka.

Jon poskuša predvsem zamolčati dogodek s polo, ali kje neki boš molčal, če ti je srce prepolno? Med dvema grižljajema se mu jezik razveže in opazuje svojo ženo, kako bo sprejela novico.

Greta boža Peerkenove kodrčke in potem leno pokima, češ je že prav; kaj neki poreče stric Jodo?

Jon je pričakoval, da mu bo žena živahnejše pritegnila; razočaran je, da njegova žena... toda žene čutijo take stvari gotovo drugače. Vsakdo po svoje; če ostane sam s svojim trdnim prepričanjem, prav, bo pa sam stopal dalje.

Ko hoče po kosilu poparjen z doma, ga Greta zadrži.

»Fant,« pravi, »ti si možak in pol, vesela sem te!«

Jonu se srce na mah odpre kakor zatvornica. Deklič, čudoviti moj deklíč! Ali zdaj vidiš, Jon, da je žena, kakršna je tale Greta, tudi v najglobljem s teboj povezana? Tistih skrivnostnih vlaken ne vidiš, toda so tukaj, živé in se hranijo od ljubezni, ki ničesar ne izvzame. Tako odide pokrepčan na delo.

Dopoldanski pripetljaj se je unesel in van Gusting je spet stara, natančna številka, mirno gibalno neutrudnega mehanizma. Zvečer začne Jon s pisanjem nove knjige. Junaštvo minulega dne ga bo navdihnilo, da bo nastalo silno delo. Nastati mora nekaj, kar bo kakor drug »Flamski lev«, krepka, čvrsta, živa knjiga, ki bo tisoče potegnila za seboj. Ne, pa le ne pojde. Morebiti je kak slabo plačan uradnik kdaj res napisal kakšno junaško knjigo; toda njegovim tovarišem prijaajo le športni časopisi in Sherlock Holmes... Ne, knjigovodja ne napiše »Flandrskega leva«, kvečjemu čečka neumnosti o sindikalizmu in džiu-džitsu. Jon obupuje. O svoji Greeti in o Peerkenu je napisal že ducat sonetov, toda navdihnjenja ob belem kruhu tudi kdaj zmanjka. Peerken je potegnil danes dva kozarca marmelade s kuhinjske mize. Debela Neta je pretrpela napad žolčnih kamnov. Ali so to snovi za knjigo? Nič ne bo pisal, Jan...

Odloži pero in papir in si nažge pipo. Ali naj gre še malo na zrak? Nenadoma se vrata hrupno odpro; Nand je, bled in zmešan.

»Kaj je? Nisi našel dovolj pri teti Lien-tje?«

Ko je bil šel Jon v nedeljo popoldne še enkrat v njeno sobo, ni našel niti žeblja več; vse je bilo pospravljeno. Jon se smeje, toda Nand se sesede na stol in nekaj časa traja, da spregovori z raskavim, hripavim glasom.

»Bog nebeški!« vzklikne Greta na pol z vzdihom, na pol ihté, in Jon seže po klobuku in po površniku in vleče Nanda s seboj po stopnicah in na cesto.

Četrť ure pozneje stojita oba ob Marijini žival, lomí si roke od bolečin, telo se ji zvija in vzpenja pod odejo. Usta so trdno stisnjena, samo oči ji strmé široko razprte, groza je postelji. Marija stoka, stoka kakor ranjena pravljja vzglavje, ona pa odkimava: Nikar! Vsak gib je strašna muka. In Nand ji sedi pri v njih, obup, vprašujejo, kličejo. Jon ji ponogah, strť mož je. Zmedeno pogleduje ženo

»Kje je bila?« vpraša Jon potihem. Še enkrat mora vprašati, da Nand sploh dojame, v postelji, svojo ženo, ki so jo peklenske roke pohabile.

kaj hoče.

»Pri neki ženski na Koolkaaji; pravili so, da je takih reči večša. In če imaš komaj za dva zadosti, se otrok pač bojiš.«

Jon, drži se! Roka se mu je že stegnila, da bi ga zagrabil za vrat, potem pa vidi trpinčeno, ječeče telo v blazinah in seže samo krčevito v odejo da se mu roka sprosti.

»Bog nebeški,« je vzkliknila Greta. »Bog nebeški,« pravi Jon z zadušenim glasom in beseda mu uide iz ust in iz oči. Ali je mogoče, moj Bog, da te tak cinizem tako poživini? Tu leži pohabljená žena, ki ni hotela postati mati, in tu sedi mož, ki se boji otroka. Slabiča sta, mož je še zanikrnejši od žene, celo zdaj še, ob bolniški postelji, ki mora na njej njegova žena po zlu!

»Žensko je treba naznaniti,« pravi Jon.

»Ne,« plane Nand kvišku in Marija zavpije prvič glasno z njim vred: »Ne!« Klic je priznanje sokrivde. Ženska na Koolkaaji bo mirno dalje opravljala svojo obrť; dobro ve, da je nihče ne izda, zakaj njeni odjemalci so odvisni od njene peklenske milosti.

»Potem pa po zdravnika!« veli Jon osorno. »Nand, spravi se na pot, preden bo prepozno!«

Nand se odvleče k vratom. Stepeni pes gre na pot, po nekoga gre, ki bo vse zvedel. Bog nebeški, ko bi se le mogel za vedno nekam umakniti! Le ne zdravnika zraven, nikar zdravnika! Ko bi se le dalo nekaj storiti, da bi vse pozabil! Piti? Piti, dokler se ne zvališ nekje v jarek kakor živina, brez misli in čustva! Nand nima niti ficka v žepu. S svinčeno težkimi nogami se vlačí po pločnikih in obstane oklevaje pred zvoncem, pred tablico z imenom zdravnika, pa hoče spet stran. Le nikar zdravnika, nikar priznanja! Potem pa

le prevlada v njem bori ostanek srca. Žena leži na postelji, tudi v njegovih očeh je, povsod jo vidi, vidi njeno ubogo pohabljenotelo, kako se zvija v bolečinah. Preklinja zraven, da bi se rešil mōre, in potegne za zvonec kot za poslednji signal, ki ga more rešiti prekletstva.

Marijo spravijo še isti večer kot zelo nujen primer v bolnišnico. Operirali jo bodo. En odstotek upanja je, da bo prenesla. Jon omahuje na pol mrtev domov.

Zaradi Greete mora biti na zunaj miren. Le malo pripoveduje; da ne bo nič hudega z Marijo, saj naredi ljudje vedno takoj dramo iz vsake malenkosti. Greeta razbere dobro mišljeno laž iz njegovih oči.

»Čemu govoriš proti svojemu prepričanju? Ali misliš, da bi mi škodilo, ko bi zvedela resnico? Poznam jo, mož, lahko si mislim, kaj se je zgodilo...«

Poleg njegovega stola stoji; Jon čuti, kako ga njeni rokavi božajo po licu. Objame jo okoli bokov in jo stisne k sebi, dobro, silno, prežlahtno svojo ženo. Ne, Greeta se ne boji, da bi utegnili otroku pod njenim srcem škodovati, kar je Jon nocoj doživel; ne, nasprotno, čuti, kako se ji kri — zgolj ljubezen in gorka nega — zbira okoli novega življenja, ki ga z veseljem nosi; tako je kakor spomladi, ko odvečni sokovi še brsté v popke in cvetje. Z besedami globokega usmiljenja govori o nesrečni ženi, ki ni hotela postati mati; molčanje pa ji je dvakrat slajše in dragocenejše, kadar oba, ona in Jon, mislita na lastne otroke. Tesneje se stisneta drug k drugemu, ko da je nepričakovana nevarnost zabrnela mimo njiju.

»Bog nebeški,« pravi Jon, »potem pa še fantaziram o flamskem levu!«

Ko da ni treba materi več junaštva, kot ga je na papirnatih barikadah kakega zborovanja! Nobenega leva ne bo prebudil, toda če podeli ljubi Bog njemu in njegovi Greeti samo dobrih in zdravih otrok, potem ima življenje — tukaj ali kjer koli — resnično globoko vrednost.

Naslednje jutro — ni se še docela zdanilo — prinese Nand sporočilo iz bolnišnice. V obraz je kakor utopljen potepuh. »Zdravnik je rekel,« bruhne iz sebe, »zdravnik je rekel, da jo še upa rešiti, toda« — Greeta zastrmi z boleznim pogledom — »Marija ne bo nikoli imela otrok.« In zdaj sledi drugačen molk, ki v njem sedi Nand, dolgi hrust, kakor krivec pred sodniki; toda ne bosta ga so-

dila. Bolnišnica lahko marsikakšno ubogo dušo spokori.

Ko je Nand odšel, skoči Jon z dvema dolgima korakoma k juniorjevi posteljici. Peer se najprej začudi, da ga tako zgodaj jemljó iz postelje. Na očetovih iztegnjenih rokah se dvigne kvišku v prvo svetlobo novega sonca in cepeta z vsem svojim nagim okroglim teleščkom v zlato vstajajoče jutro.

»Sem poglej, žena!« pravi Jon in Greeta se s solznimi očmi ozre v oba. »Sem poglej! Sad tvojega telesa je posvečen, bolečina in veselje hkrati je, predvsem pa veselje.«

Gerritsa juniorja ozaljšajo pod brado z novim prazničnim slinčkom, ki je vanj uvezla njegova mati ljubkega angelčka. »Rubensovo dete,« pravi Jon in Rubensovo dete razbija v taktu svojih orgij ob mlečnem zdrodu: »Pa-pa-pa.« Danes hoče imeti prej svoj mlečni zdrob kot po navadi. In to je veselo znamenje za novi dan.

Blodnje in vrnitev

Nekaj mesecev je še minilo v vsakdanji enoličnosti. Marija je že tri tedne doma. »Paziti,« je dejal zdravnik, »in spočetka nobenih naporov!« O naporih ni govora: Marija sedi v dve gubi na stolu in gleda brez zanimanja skozi okno proti strešnemu žlebu na oni strani hiše, kjer gnezdiyo lastovke. Ona sama je kakor hroma ptica, ne bo več splekala gnezda. To je zdaj mimo, bolešno mimo kakor spomin na dolge, dolge noči v bolnišnici. Da bi puste dneve vendar kako izpolnila, poskuša nekaj šivati za Greeto, toda po desetih vbodih ji omahne delo na kolena in spet strmi topo in trmasto v vreseči direndaj ob lastovičjem gnezdu. Neka roka leži na njej, tišči jo, težka je. Nand ostaja zadnji čas čez poldan v tovarni; njej nosi Jon vso hrano, toda Marijo vsakokrat zabolí, kadar mora hvaležna in brez volje na stolu sprejemati, kar ji drugi podarjajo. Jon dela to zavoljo Greete, Marija je vendar njena sestra, čeprav njima dvema tudi ne gre sijajno. Peerken onemogoča sleherni mesečni proračun, na povišanje pa ni misliti. Kaj bo, ko bo prišel drugi otrok na svet — morebiti že naslednji teden? Zdaj, ko gre h koncu, Greeta nekoliko boleha, vzdrži pa le, mulier fortis, in se smehlja.

Prišel je zadnji dan meseca. Celó obraz knjigovodje se tedaj razjasni — v življenju so pač tudi svetli trenutki, kajne? Rozen se pogovarja o reji globov; morebiti bo kupil

Skupina Slovencev pred pariško katedralo Notre-Dame v nedeljo, 2. maja.

jutri oba nagrajena goloba svojega sosedu. Clarens naroča nekaj »petrofinskih« delnic; špekulira in švadroneira. Jon misli spet na kredenco pri Mintjensu. Ali bi ne tvegati jutri? Toda, ah, porod je pred vrati in babica in še vse drugo!

Gospod van Gusting nosi kuverte naokrog; vsa družba dobi svoje ficke spodobno v papir zavite. Jon vtakne svojo plačo brž v žep, toda van Gusting mu reče, naj pride takoj v ravnateljstvo. Takoj postane vse pozorno na Jona. Vsi utihnejo; opazka sama je zvenela dokaj grozeče; zakaj neki mislijo ljudje takoj na najslabše? Ali zaradi svojega dela ni izvrstno zapisan? Ne, ravnateljstvo mu bo najbrž dalo povišek ali pa boljše mesto.

»Povišek,« ponavlja tiho sam pri sebi, »povišek in Mintjensova kredenca.«

Tako gre z veseljem upanjem in tiho prepevajoč v pisarno ravnateljstva. Tam ga pričakuje z nasmehom — kako truden je ta nasmeh! — prvi tajnik.

»Sedite, prosim, monsieur Gerrits. Povedati vam imam nekaj resnega.«

Oho, si misli Jon in njegov pogum zdrkne bliskoma s ponosnih višav. Potem reče tajnik še dve besedi:

»Zelo obžalujem...«

Vse pleše pred Jonovimi očmi...

In potem še dve besedi:

»Odpuščeni ste!«

Zdaj se suče svet drugače. Jon plane s svojega stola: »Zakaj, gospod tajnik?«

Ni odgovora. Gospod Gerrits prejme še za tri mesece plače in lahko takoj popolnoma razpolaga s svojo prostostjo.

»Zakaj?« vpraša Jon še enkrat. Zdaj bruhe ogorčenje v njem na dan. Kaj pa je kvasil gospod van Gusting o njegovem imenovanju za drugega oddelkovnega vodjo? Ali to ni bil sklep seje? Tajnik mu molče izroči kuverto.

»Ali bi prešteli? Ali pa ne,« reče nato mirno, »le kar doma preštejte.«

Mož hoče očitno skriti svoje sočutje. Jon pa ne vidi nobenega sočutja na njegovem obrazu; človeče je, prav takšno kakor vsi drugi, licemerec in hlapčevska duša — pha!

»Obdržite si svoj denar,« pravi togoten, divji odpre vrata in jih zaloputne — tresk! — za seboj.

Le ven! Da bi bil že zunaj! Stran iz tega sprijenega sveta! Drvi navzdol po stopnicah, toda spodaj se mora nasloniti k steni. Nič tako zanesljivo ne zadene kakor krivica, ki

(Dalje na 39. strani)

V viničarski družini Klemenč iz Podgradja pri Ljutomeru imajo kar trije ljudje rojstni dan na isti dan, namreč 24. maja: oče, mati in ena hčerka. — Zaradi taljenja snega so bile sredi aprila velike poplave okoli Slovenske Bistrice. Tudi pri veržjskem mostu je voda prestopila bregove: Mura se je razlila po polju na obeh straneh.

Zaradi številnih rovov pod zemljo se istrsko mesto Labin močno pogreza v zemljo. Strokovnjaki so ugotovili, da prebivavcem ne bo kazalo drugega kot zapustiti mesto in se naseliti drugod.

Že od leta 1960 je Celje mesto srečanj slovenskih mladinskih pevskih zborov. Letos se je zbralo tam 20 pevskih zborov in v dveh velikih koncertih se je zvrstilo približno 1600 mladih pevcev. Posebno so pohvalili mladinski pevski zbor iz Maribora.

Nov vozni red je uvedel več novih direktnih vlakov, ki vozijo skozi Slovenijo, na primer: vlak iz Skopja čez Beograd, Ljubljano, Trst v Rim (Beograd ekspres); Hamburg—Reka; Pariz—Reka; Hamburg—Zagreb; Oostende—Zagreb.

Dogovarjajo se za uvedbo novih obmejnih prehodov iz Slovenije na Madžarsko, na primer iz Tvrdekove v Gornji Senik; pa tudi za uvedbo novih dvolastniških prehodov čez mejo.

V začetku julija bo imela mednarodna zveza književnikov, tako imenovani PEN-klub na Bledu svoj kongres. Napovedalo se je 2000 udeležencev, od teh 400 književnikov.

Z veseljem smo brali v časopisu poziv, ki ga je vodstvo »Zveze delovnega ljud-

stva« nasloвило na vsa podjetja in na vse odgovorne. Poziva k večji ljubezni in spoštovanju slovenskega jezika. Časopisje, radio, televizija in druge ustanove naj se trudijo pisati in govoriti lepo slovenščino. Podjetja naj svoja navodila tiskajo v vseh državnih jezikih! Javno je treba kritizirati nepravilno rabo slovenščine. Gojiti je treba posluš za lep jezik pri izobražencih, ki naj se trudijo, da v duhu našega naroda najdejo lepe nove izraze za reči, ki jih doslej nismo imeli in jih prinaša moderna tehnika človeštvu. Jezik je velika narodna in kulturna vrednota, za katero so se cela pokolenja med nami borila in umirala.

Zadnji mlin na Muri v Dolnji Bistrici so spremenili v muzej in ob njem uredili gostilno »Kolišče bobrov«. Tam si bodo lahko bodoči rodovi ogledovali, kako je izgledal nekdanj tak mlin. Zob časa pač melje tudi mlince... — V kočevski tovarni »Itas« so izdelali prvi kamion z 200 konjskimi silami za prevažanje cementa. Sedaj bodo delo usmerili v izdelovanje takih kamionov.

Ob 20-letnici konca druge svetovne vojne je prejelo 27 kulturnih in umetniških delavcev nagrade za njihovo delovanje v korist slovenskega ljudstva.

Letos mineva 70 let od velikega potresa, ki je leta 1895 zrušil precejšen del stare Ljubljane.

Med številnimi novimi zakoni in predpisi v Jugoslaviji je tudi zakon o osebnih imenih. Priimek otroka odslej zavisi od dogovora očeta in matere. Če pa gre za spremembo imena otroku, ki je star več kot 10 let, mora biti z voljo staršev soglasen tudi otrok, da sklep obvelja.

Na Primorskem gojijo pretežno sivorjavo pasmo goveda (75%), le deloma (25%) gojijo tudi tako imenovano tolminsko cikasto govedo.

V drevesnici v Brežicah so uredili 200 hektarjev topolovih nasadov.

V Sloveniji in po vsej državi so bile nove volitve. Kakor vedno doslej, odkar je na oblasti komunistična stranka, druge stranke niso mogle postaviti nobenih kandidatov in tako tudi nobeden drug ni bil izvoljen. Po volitvah se je sestel parlament in ob tej priložnosti je bila določena tudi nova slovenska vlada, ki jo vodi Janko Smole.

Zadnjič smo poročali o »zamrznjenju cen«. Ker se je aprila precej shladilo, so začeli ljudje govoriti, da je nova odredba vplivala tudi na vreme. Gospodarske razmere se še niso ustalile in nastalo je veliko sprememb; med njimi so nevesel pojav za mnoge tudi odpusti delavcev. Časopisi obširno poročajo o negotovosti in o žalostnih pojavih, ko podjetja ne morejo z delom naprej. Tare jih namreč pomanjkanje surovin, celo lesa. Brali smo naslove: »V tovarni papirja v Krškem je stanje z lesom po dvainpolmesečni krizi še bolj kritično kot prej...« »Tovarna pohištva brez surovin!« »Žagi v Slov. Konjicah primanjkuje hlobovine.« »Težko je dobiti jekleno žico...« itd.

V Trebnjem so podrli prostore bivšega kovinskega podjetja, pozneje obrata Litostroja. Na tem mestu nameravajo zgraditi poslovno stavbo.

Hitler ni bil prvi, ki si je izmislil koncentracijska taborišča za svoje nasprotnike in v njih pomoril milijone ljudi. Že leta 1921 je ustanovil taka taborišča Stalin in v njih pomoril nad 8 milijonov tistih, ki jih je sma-

Ochsova Marija (stoječa na levi) iz Osterfelda v Nemčiji je šla v gospodinjsko šolo slovenskih šolskih sester na Koroško v Avstriji. „Tu se vsega naučiš: kuhati, šivati, vrtnarstva, serviranja, slovenskega jezika...” je rekla materi, ki jo je pred nedavnim obiskala. Ta šola je v št. Jakobu v Rožu, tik pod Karavankami in le nekaj km od Vrbskega jezera. Gospodinjski tečaji so šestmesečni in enoletni. Po končani šoli dobijo dekleta v roke spričevala. Mesečno je treba prispevati okrog 400.— šilingov (70.— DM).

tral, da so drugega mišljenja. To je napisal v beograjskem listu Mihajlov, sin ruskega emigranta. To popolnoma drži. Seveda s tem je senca padla tudi na komunistične oblastnike. Mihajlova so zaradi tega, ker je zapisal resnico, obsodili. Njegova afera je vzbudila po svetu mnogo odmeva. V Londonu pa so medtem objavili tudi knjigo, ki je bila že natisnjena v Beogradu, pa so jo morali vso uničiti. Ta knjiga je imela točne podatke, kakšna grozodejstva je delala sovjetska armada ob prihodu v Jugoslavijo in tudi po našem Prekmurju. Da bi se ne zamerili Sovjetom, so morali knjigo uničiti.

Na letošnjo veliko nedeljo je zatisnil v Ljubljani svoje oči prelat Josip Šimenc, pogumen mož, tihi in junaški delivec duhovnih dobrot, doma iz Dola pri Ljubljani. Neštetokrat je bil v teku zadnjih desetletij v zaporu zaradi svojih pridig. Zato je bil izredno priljubljen in njegov pogreb je bil kakor škofovski.

V Ljubljani so pred 20 leti porabili povprečno 20

milijonov kilovatnih ur električnega toka, sedaj pa ga porabijo že okoli 300 milijonov.

V zadnjih letih je močno narasla slovenska proizvodnja pisalnih strojev, tovornih avtomobilov (lani 3800 tovornjakov), avtobusov (lani 2500), padec pa je zaznamovala proizvodnja turbin v Litostroju. Podjetje »Iskra« s sedežem v Kranju ima zaposlenih čez 20.000 delavcev. Proizvajajo razne električne aparate. Zmanjšala se je proizvodnja umetnega gnojila, čeprav je zanj veliko povpraševanja. O tem in podobnem poroča naš rojak dr. Toussaint Hočevar v svoji najnovejši angleški knjigi, ki je bila tiskana na Japonskem, izdana pa v Združenih državah. Knjiga, ki govori o slovenskem gospodarstvu, je nov doprinos k obveščanju svetovne javnosti o slovenskih problemih.

Ko bodo letos poleti mladi duhovniki peli v Sloveniji nove maše ob ogromni udeležbi vernikov, se bomo slovenski katoličani doma in po svetu spominjali žalostne

20-letnice, ko so komunisti v Sloveniji pobili 32 bogoslovcev ter tako narodu vzeli 32 duhovnikov, katere bi krvavo potrebovali za vzgojo mladine, za kažipot k lepemu krščanskemu življenju, v tolažbo bolnih in trpečih. Naj bi ti mučenci izprosil pri Bogu še mnogo duhovniških poklicev med slovenskimi fanti doma in na tujem!

Tudi letos je bil v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču mednarodni sejem Alpe-Adria, katerega se je udeležilo veliko inozemskih podjetij.

V Števerjanu blizu Gorice (na italijanski strani) so dogradili nov vodovod.

V Kanalu ob Soči so nabavili tri nove zvonove in jih blagoslovili. Dva nova zvona je dobilo tudi Šmarje pri Kopru.

Medved je sicer bolj redka zverina, a se od časa do časa le pojavi tudi v Sloveniji po gozdovih. Pred meseci se je na primer klatil po Karavankah na avstrijski strani velik medved in moril ovce, dokler ga miso ustrelili. V maju pa se je pojavil nov medved okoli Pece.

Anglija

Dvajsetletnice velikih žrtev našega naroda v vojni in revoluciji se bomo spominjali s posebno spominsko proslavo v soboto, 5. junija v Bedfordu, kjer bo ob 5. uri sv. maša, nato pa v mestnem gledališču akademija.

Desetletnica »Našega doma«: 4. junija bo minilo 10 let, odkar smo blagoslovili »Naš dom« v Londonu. Vsa leta je lepo služil svojemu namenu. Bogu se bomo zahvalili z zahvalno pesmijo po maši v nedeljo 13. junija ob 5. uri popoldan v naši kapeli.

Krsti: H krstnemu kamnu pri Sv. Juriju v Derby so prinesli 8. maja Jurija Škaper. — 9. maja pa je v Londonu (Edmonton) v cerkvi sv. Edmunda obšla krstna voda Marka Tušar. — Naj bi oba rastle v veselje Bogu in staršem!

Blagoslovi domov: Veliko zidajo v tej deželi; ker je le malo prostora, se marsikje morajo starejše stavbe umakniti, da napravijo prostor novim in modernim. Tako so se Koflerjevi in Herman Supan v Keighleyu preselili v svoj novi dom, ki so ga dali blagosloviti. — V Bedford so iz Lincolna prišli Žbogarjevi ter so tudi dali blagosloviti svoj novi dom.

Avstrija

Gradec. — Če izstopite v Gradcu, glavnem mestu Štajerske in drugem največjem mestu Avstrije, na glavnem trgu iz cestne železnice in jo potem mahnete po ozki ulici »Spor-gasse« navzgor, boste prišli približno čez deset minut k stopnicam, ki vodijo v nekdanjo kapucinsko cerkev sv. Antona. V minulih 20 letih je marsikateri rojak izseljenec iskal tu duševnega miru pred tabernakljem, pomoči in nasvetov za obstoj v težkem položaju na pri slovenskem duhovniku č. g. Janezu Hafnerju. Malo manj kot dve desetletji že deluje v Gradcu in marsikateri bravec teh vrstic se ga bo verjetno spomnil. 15. julija letos praznuje 60 let svojega življenja. Njegovo dušnopastirsko delo se ne razvija samo pri cerkvi sv. Antona, ampak tudi v njegovi skromni sobi na Theodor Körner Str. 111 in po raznih krajih okoli Gradca. Kolikerkoli je izkazal že gostoljubje v svoji borni sobici in ta ali oni mu je to povrnili tako, da ga je okradel in pobegnil neznanokam. Za mnoge, ki danes v svetu živijo v urejenih razmerah, je tekal po raznih uradih in zanje prosil, da jim

ni bilo treba nazaj, odkoder so prišli, da jim je omogočil pot čez morje ali možnost obstoja v Avstriji. Če si ga vprašal, kje so njegove ovce, je rekel, da na podstrešjih in v kletih. Dokler so bila še drugod taborišča, 80 km daleč v Trofaich ali pa v Kapfenbergu na Gornjem Štajerskem ali pa v Wagni pri Leibnitzu ob jugoslovanski meji, je oskrboval tudi te. Ob njegovem življenjskem jubileju mu želimo zdravja in božjega blagoslova ter pristrčno čestitamo.

Belgija

Liège - Limburg

V Eisdeni je na velikonočno jutro pri procesiji veličastno odmevala velikonočna pesem. Cerkevna opravila je vodil g. Anton Ilc iz Bruslja, za kar se mu iskreno zahvaljujemo. Po že stari tradiciji praznujemo Veliko noč v Waterscheju na velikonočni ponedeljek. Tudi tam je bilo lepo. In številni so pristopili k sv. obhajilu.

V družini g. Jožefa Komaca iz Genka se je rodila hčerka, ki je ob krstni vodi dobila ime Ana. Čestitamo!

G. Kaplar iz Houthalena in g. Markovič iz Zwartberga sta velikonočne praznike preživela, oba težko bolna, v bolnici v Genku. G. Senica iz Houthalena je že več kot leto dni privezan na posteljo v svojem domu. Vsem našim bolnikom želimo olajšanja v njihovem trpljenju.

V Eisdeni se je v starosti 76 let poslovil 26. 4. s tega sveta rojak g. Franc Simončič, roj. 1889 v Boštanju-Smarčni. Na zadnji poti ga je spremljalo lepo število ljudi, Slovencev in drugih narodnosti. Ob grobu se je od pokojnika poslovil g. Gostiša, predsednik Društva sv. Barbare. Ge. Pepci, pokojnikovi soprogi, ki mu je v bolnižni stregla z veliko zvestobo, izrekamo krščansko sožalje.

Za 22. maja je priredilo Društvo sv. Barbare izredni družabni večer, na katerega je povabilo kvintet »Veseli planšarji« iz Ljubljane.

ZAHVALA. — Podpisani se pristrčno zahvaljujem Društvu sv. Barbare v Eisdeni za denarno pomoč v moji bolnižni in enako tudi vsem, ki so me obiskali v bolnižni in doma. — Andrej Kukovičič, Meche'len a/M.

Charleroi - Mons - Bruselj

V soboto, 1. maja, na praznik sv. Jožefa-Delavca (delavski praznik), smo imeli 11. slovensko prireditev v Gilly-Haies. Udeležba je bila kar lepa, saj se je zbralo v dvorani Fa-

milia nad 350 rojakov, največ seveda iz okolice Charleroi. Iz Borinaže je prišlo 50 rojakov s skupnim avtobusom in še nekaj z osebnimi avtomobili. Iz Bruslja jih je bilo letos več kot prejšnja leta, kar kaže, da raste iz leta v leto zanimanje za to prireditve. Iz Eisdena so prišli letos le člani Društva sv. Barbare z enim avtobusom.

Posebnost letošnje prireditve je bil okusno izdelan program prireditve. Po otvoritvenih besedah g. Ivana Kodeha so nastopili naši najmlajši (Karla Zrinski iz Fleurus, Jožica Centa iz Farcienes, Mihael Stemberger iz La Bouverie in nadobudna »harmonikarja« Jožko in Erika Bizjak iz Fleurus). Slovenski pevski zbor »Jadran« iz Charleroi je pod vodstvom dirigenta Kodeha lepo zapel venček slovenskih pesmi (Globoka reka, Mlatiči, Pastirček, Oj mila majko in Tam, kjer pisana so polja). — Sledila je veseloigra v treh dejanjih »Pričarani ženini«, ki jo je pod vodstvom režiserja Ivana Kodeha priredil Dramatski krožek iz Charleroi »F. S. Finžgar«. Nastopilo je kar 11 igravcev, ki so lepo podali vsak svojo vlogo. Igra je bila zanimiva in ljudje so pazljivo sledili vsem trem dejanjem; med igro je bilo v dvorani vse tiho. Vsem igravcem iskrena hvala za njihov trud in požrtvovalnost.

Večer je potekal v veselem domačem razpoloženju in medsebojnem spoštovanju. Sodeloval je orkester »Fugas« iz Hanzinnes; igrala sta tudi domača harmonikarja Ivan Omerzu in Viktor Janežič. Le tako naprej, pa bomo lahko še prihodnja leta pripravili rojakom iz zapadne Belgije take lepe kulturno-zabavne prireditve.

V Frameries smo pokopali 10. aprila go. Frančiško Jevnikar, rojeno Nowak, umrlo 7. aprila po dolgi, hudi bolezni. Rojena l. 1905 v Holsterhausenu (Nemčija). Poljakinja po rodu, je postala ena od nas in se je rada udeleževala slovenskih svetih maš, romanj in prireditev, skratka: ljubila je slovensko družbo. Njemu možu Vidu in hčerki Marjanici, ki je nalašč prišla iz Kanade, da stoji ob strani bolne matere v njenih zadnjih mesecih življenja, naše iskreno sožalje. Lepo pripravljena je prejela svete zakramente za umirajoče in odšla k Bogu. Naj počiva v miru! — 29. aprila pa je umrl g. Janez Kofol iz Mont-Sur-Marchienne. Ko so poklicali duhovnika, mu je mogel podeliti le še sv. maziljenje. Duhovnika je bolje poklicati, dokler more bolnik še opraviti sveto spoved in prejeti obhajilo. Ljudje premalo zares jemljejo smrt in to, kar vsakega človeka čaka po smrti: stroga sodba božja in srečna ali nesrečna večnost! Malo rojakov se je udeležilo pogreba v ponedeljek, 3. maja. — Pokojni se je rodil l. 1905 v Cerknem na Goriškem. V belgijskih

Iz Kitchenerja v Kanadi lepo pozdravljata vse znanke in prijatelje širom sveta Vinco Gulič in žena Lizika (Golobova). Poročila sta se 8. septembra lanskega leta v Dornavi pri Ptuj.

rudnikih je delal dolgo vrsto let ter zadnja leta užival težko zaslužen pokojnino. Bog mu bodi milostljiv Sodnik in rahla tuja zemlja!

Na Veliko noč, 18. aprila, je bila krščena v kliniki Notre Dame v Charleroi 13. aprila rojena hčerkica-prvorojenka g. Ivana Alifa in ge. Anice, roj. Hoblaj, iz Fleurus. Dali so ji ime Martina (Tinca). Srečni družini toplo čestitamo.

V prilogi Naše luči »Med nami-entre nous« izveste, kje in kdaj so naše svete maše, letošnje romanje in drugo. Berite jo!

Rim. — Dne 28. marca so se rimski Slovenci zbrali v cerkvi sester Maestre Pie Filippini k sv. maši, ki jo je daroval nadškof dr. Alojzij Fogar za p. Antona Prešerna, ki je umrl letos 7. marca. Po maši je bila v dvorani žalna **komemoracija** za pokojnikom. čigar življenje in delo je v zelo skrbno pripravljenem predavanju orisal France Dolinar. Predavanje bo tiskano posebej, zato tukaj stvar samo omenjamo. Ker je bil pokojni pater med rimskimi Slovenci splošno znan, je bila udeležba pri maši in pri komemoraciji nadpovprečno velika. V začetku in na koncu so pevci zapeli dve domači pesmi: Gozdič je že zelen in Glejte, že sonce zahaja. Z očenašem za pokojnega patra je bila prireditev končana.

Dne 1. maja je v bolnici S. Giovanni v Gospodu zaspala **gđ. Marija Marinšek**. Vsi rimski Slovenci so jo dobro poznali. Nad 30 let je živela v Rimu in bila slovenskim dekletom, ki služijo pri rimskih družinah, vse, kar hočete: za sestro, teto, mater. Vsakega bolnika je v boleznih obiskala, na nobeni slovenski prireditvi je ni manjkalo, nobene maše in nobenih litanij ni zamudila — razen, ko je romala v Lurd ali Jeruzalem ali na Brezje. Dolga leta je bila predsednica dekliškega krožka. Vsako leto je osebno zbrala vsoto denarja za slovenski indijski misijon. Bila je vnetá razširjevalka slovenskega katoliškega časopisja. Dne 20. marca se je prišla posloviti k šolskim sestram in k slovenskemu duhovniku ter omenila, da gre v bolnico, od koder se ne bo več vrnila. Po operaciji se je njeno stanje hitro slabšalo. 1. maja je izdihnila in dne 3. maja so jo rimski Slovenci v obilnem številu spremili na njeni zadnji poti na Campo Verano, na rimsko pokopališče. Bog bodi zvesti katoliški ženi in zavedni Slovenki, rojeni v Postojni na Krasu, bogat plačnik za vsa dobra dela, ki jih je izvršila skozi vsa leta. Hvala pa tudi vsem številnim udeležencem pri pogrebu, ki so s svojo udeležbo hoteli pokazati svoje spoštovanje do rajne in ji pripravi tako lep in krščanski pogreb, da so se ljudje spraševali, če je bil rajni kak duhovnik, ki ima toliko častivcev. — Marija Marinšek je 24. marca dopolnila 70 let. Zapušča v Postojni dva brata. Svoje prihranke pa je dajala po večini za misijone.

Latina. — V tem taborišču, kjer si neprestano podajajo roke prihajajoči in odhajajoči, je spet lepa skupina slovenskih rojakov skupaj z drugimi, posebno Hrvati, ker je pred kratkim prišel iz zbirnega taborišča v Trstu nov dotok blizu 300 ljudi. Na cvetni teden je bila duhovna obnova. Mnogi so se udeleževali govorov in premišljevanj, pa tudi k svetim zakramentom je pristopilo precej Slovencev. Ostali so imeli to priliko na veliki teden in tudi na velikonočni praznik, ko je bila pri njih spet sv. maša. Uporaba slovenščine pri službi božji je tudi tukaj zelo približala vernike oltarju, saj kar radi z duhovnikom sodelujejo.

Zadnji čas pa je odtod odpotovalo večje število izseljencev na Švedsko, v Avstralijo, Kanado in Združene države. Vsem želimo veliko sreče in uspehov v novem svetu. V Združene države so šli tudi dr. Marijan Rustja z ženo in Jože Cah z ženo Nado in hčerkico. Upamo, da se kmalu oglasijo. Bili so zvesti bravci »Naše luči«.

Sterzing. — V starem gradu na Blatu, bi rekli po naše, živi velika družina starih in onemoglih v oskrbi skrbnih hčerk sv. Vincenca, vse skupaj, sestre in bolnike, pa duhovno

„Grajski gospod“ — jubilant č. g. Janez Pintar (na Južnem Tirolskem) ogreba roj čebel.

oskrbuje »grajski gospod« Janez Pintar. Sestre so zaslužnemu gospodu za njegovo 70-letnico in njegov god, dne 16. maja, pripravile lep hišni praznik. Gospod Janez, nekoč profesor verouka v Ljubljani, je bil najprej knjižničar škofijske knjižnice v Brixenu, zdaj pa že dolga leta pomaga starim in onemoglim ob strani v njihovem večeru življenja. Pridružujemo se č. sestram in mu k 70-letnici in godu čestitamo!

Francija

Pas-de-Calais

Mesec majnik je zbral vnete Marijine častivce okrog Marijinih oltarjev. Šmarnično pobožnost so obhajali ves mesec v Liévinu, Bruay in Sallaumines, v nedeljo 30. 5. pa tudi za rojake iz pokrajine Nord v Lille pri pomočnicah duš v vicah. Sveto mašo je našim rojakom daroval novi škofijski direktor in generalni vikar msgr. Devos.

V Armentières je bila 8. maja krščena Marija Anica Bizjak.

24. aprila sta si obljubila zvestobo z zakramentom sv. zakona Joselyne Ana Magdalena

Zavolovšek in Andrej Bernard Buziaux. Pokroka se je vršila v cerkvi sv. Barbare v Méricourt-Mines.

Smrtna kosa je imela zopet obilno žetev. 30. marca so v Heilicourt pokopali rojaka Alojzija Pevca. Na veliko soboto je v Arrasu v bolnici preminil po dolgi bolezni 70-letni Mihael Miklaveč. Pokojnik se je ob prihodu v Francijo že po 6-letnem delu v rudniku ponesrečil in od tedaj je bolehal. Do priznanja pokojnine si je služil kruh kot zelo izvežban urar. Zapušča ženo, sina in hčerko. Pred dobrim mesecem je izgubil sina Stanka. Gotovo je ta izguba povzročila njegovemu plemenitemu srcu hitrejši odhod iz te solzne doline. Pokopan je bil 20. aprila v Sallaumines. — 21. aprila je za vedno ugasnilo srce materi številne družine Viktoriji Gomilar, rojeni Vran. Pokojnica je bila rojena v Trbovljah 1921. Pred štirimi leti ji je umrl mož. Zapušča osem otrok. Obilna udeležba pri pogrebu je dokazala sočutje do sirot, ki so tako zgodaj izgubile svoje starše. Pokopana je bila 24. aprila na pokopališču Fosse 6 v Bruay-en-Artois. — Isti dan, 21. aprila, je preminila v bolnišnici v Lensu 67-letna Rozalija Fajdiga, tiha, plemenita slovenska izseljenska mati. Pokopana je bila 24. aprila na pokopališču Noyelles-Godault. Zapušča tri sinove in hčerko. — V Souse pri Tarbu pa je preminil 7. maja Franc Hribovšek v starosti 53 let, pokopan istotam 10. maja. — Vsem preostalim žalujočim naše sožalje, pokojnim rojakom pa večni mir in počitek v Gospodu! Ker v juliju in avgustu »Naša luč« ne bo izšla, opozarjamo da bo slovenska služba božja med počitnicami manj redna. V nedeljo

15. avgusta bo običajno vseslovensko romanje rojakov k Materi Božji na Loreto. Avtobusi bodo vozili tako kot vsako leto. Maša bo ob desetih, pete litanije pa ob dveh. Vabimo k obilni udeležbi!

Pariz

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo: v juniju ob **petih** popoldne, v juliju in avgustu ob **šestih** popoldne, v septembru zopet ob **petih** popoldne v kapeli Montcheuil, Paris 6, métro: Sèvres-Babylone.

Na binkoštni praznik — 6. junija — bomo imeli pri sveti maši birmo, v nedeljo 20. junija pa procesijo sv. Rešnjega Telesa.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg (priljučje, levo), Paris 15, métro: Charles-Michels, telefon: 250-89-93 — je odprta vsak torek in vsak četrtek popoldne.

Velikonočne praznike smo v veliki večini lepo preživeli in tudi obredom velikega tedna, ki smo jih letos prvič v celoti imeli, smo vsak večer v večjem številu prisostvovali in se tako res združili z življenjem Cerkve. Na veliki četrtek smo imeli »koncelebrirano« mašo naših treh misijonarjev. Na belo nedeljo nam je pa po maši govoril in pokazal lep film o svetniškem škofu Slomšku č. g. dr. Šegula, ki v Rimu pospešuje delo za njegovo beatifikacijo.

Ko je v nedeljo 2. maja dvajset duhovnikov različnih narodnosti, med njimi tudi g. Čretnik, somaševalo v pariški katedrali s pariškim pomožnim nadškofom msgr. Veuillot, smo se Slovenci kar častno postavili: v res lepem številu smo se udeležili tega med-

še muček in kužek
sta bila vesela obiska
naših gospodov,
še bolj pa Cahunovi
v Amboise (Francija)

narodnega romanja k Mariji. Vsi so občudovali lepe slovenske narodne noše. Prišli smo tudi z zastavo, ki jo je zgledno nosil predsednik Društva Slovencev g. Boštjančič. Za to priliko nam je zastavo posodilo društvo Triglav iz Merlebacha, za kar se mu prav pristržno zahvaljujemo; smo pa vsi sklenili, da drugič pridemo že s svojimi zastavami. Tudi slovensko besedo smo od časa do časa slišali preko mikrofona. Na vsak način nam bo vsem ta dan ostal v globokem spominu, čeprav nam je bilo res žal, da zaradi tolikega števila raznih narodnosti naša pesem ni prišla na vrsto.

Za nedeljo, 6. junija, prireja Društvo Slovencev izlet v Laon (Aisne), kjer bomo imeli v katedrali sveto mašo ob pol dvanajstih. Vabimo vse Slovence iz Aisne, da se nam pridružijo že v katedrali, nato pa pri skupnem kosilu in domačem popoldnevu. Za skupno kosilo se je treba čim prej javiti pisмено pri g. Čretniku.

Krsti — Zakrament svetega krsta so prejeli: Denise Jakus, hčerka Ecija in Marije Antolović, oba iz Istre (botrovala Tili in Anita Antolović); Jožef Friderik Rosič, sin Friderika iz Breginja in Rozalije Antolin iz Beltincev (botrovala Jože in Matilda Polanec); Adrijana Amalija Bratož, hčerka Andreja in Marije Škapin iz Vrabč (botrovala Franc in Alojzija Jelerčič); ter Marija Markoja, hčerka Jožeta Markoja iz Odrancev ter Kristine Žalig s Hotize (botrovala Jožef Valetič in Ana Žalig).

Poroke — Pred oltarjem so povezali svoje življenjske poti: Marjan Pugelj iz Jelšan in

Ana Farkaš s Hotize; Vlado Madžar iz Žiroviča in Marija Milišić iz Dragov v Dalmaciji; Dominik Krmič iz Ulcinja in Angela Mardjonič iz Bratice v Črni gori.

Zastava — Že večkrat smo prišli v neroden položaj, ker nimamo svoje zastave, in mnogi rojaki so že mislili, da zaradi tega nimamo nobenega ponosa. Slovenska župnija in Društvo Slovencev v Parizu sta sklenila, da takoj začnemo z nabiranjem potrebnih prispevkov, da bomo lahko kupili dve zastavi: eno cerkveno in drugo narodno. Prispevke pobira g. predsednik Jože Boštjančič, po pošti pa jih pošljite g. Čretniku. Vsi Slovenci iz Pariza ter bližnje in daljne okolice ste vabljeni, da se velikodušno odzovete. Čim več boste dali, tem lepši bosta zastavi!

Seine-et-Oise — Melun: skupno sveto mašo bomo imeli na binkoštni ponedeljek ob desetih dopoldne v poljski cerkvi v Dammarie. Vsi prijazno vabljeni. — Palaiseau: krščen je bil Michel Mauc, sin inženirja Charla Mauca, botrovala sta Kristina Jaroszewski in Feliks Gentilhomme.

Rosières (Cher) — 24. aprila sta se poročila Anton Marinko iz Stranske vasi pri Dobrovi in Angela Ambrožič iz Polhovega Gradca.

Verneuil-sur-Igneraie (Indre) — Pri maši v nedeljo, 9. maja, kjer se je zbralo kar lepo število rojakov, smo krstili Lidijo Blagus, hčerko Viktorja in Ane Mertik; botrovala sta Jože in Veronika Gerič.

Loiret — Krščen je bil v Chilleurs-aux-Bois Filip Bohneć, sin Štefana in Marije; botrovala sta Matija in Matilda Pal. — 24. aprila

Levo: Po krstu Jožefe Golenko v Parizu. — Desno: Po krstu Marije Markoja v Parizu.

se je poročila v Varennes-en-Gatinais Marie-Louise Kerec z Yvonom Rousseau; isti dan v Loiret tudi Matjaž Tratnjek iz znane Tratnjekove družine.

Marne — 1. maja se je poročila v romarski cerkvi Notre-Dame de l'Épine Julka Antolin iz Odrancev, njen ženin je A. Gilles, po rodu iz Belgije.

La Machine (Nièvre) — V družini Tineta Jan sta bili krščeni sestri-dvojčki Anne Marie in Silvie.

Normandija — Sveta maša za Slovence bo 14. julija ob enajstih v cerkvi Saint Désir (nova cerkev na Route de Caen). Vsi rojaki prijazno vabljeni!

Srebrni jubilej sestre Cirile Knafelc

Skoraj povsod po svetu bomo danes našli slovenske sestre, ki v tujini Bogu služijo po svojih najboljših močeh. Naši izseljenci imajo v njih oporo, zlasti kadar jim bridkosti in težave zalivajo grlo. Tudi v Parizu imamo Slovenci po različnih redovih precej slovenskih sestra. Med njimi je ena od najbolj poznanih č. sestra Cirila Knafelc. Trudi se, da bi naši otroci ne pozabili materinskega jezika, pa tudi drugače je našim ljudem vedno v pomoč, kadar se nanjo obrnejo. Vsak mesec zbira dekleta na dekliškem sestanku, da jim kaj pove za pošteno in krščansko življenje. Skupaj s sestro Cecilijo skrbita, da imamo v kapeli snažno perilo. Bog ve, koliko še drugega dela ima s slovenskimi ljudmi. Sestra Cirila je obenem ekonominja v hiši, kjer se tiska največ katoliškega časopisja v Parizu, v Bonne Presse (n. pr. dnevnik La Croix; tedniki: La Croix Dimanche, Pelerin, Bernardette; mesečniki: Hello, Record, Panorama Chretien, La Documentation catholique, Rally). Vse to je pa mogoče izdajati le, če »notranji minister« — želodec v redu deluje. Naloga ekonominje pa je, da to »ministertvo« v redu deluje.

Sestri Cirili, ki je po rodu Dolenjka, doma iz stopiške fare, je 25. aprila poteklo 25 let, kar je napravila redovniške obljube. Takrat je Bogu obljubila, da bo samo Njemu in Njegovi časti služila ter posvetila svoje življenje z obljubo uboštvá, pokorščine in čistosti. Ta obljuba jo je iz domovine pripeljala v Francijo, kjer je delovala že na različnih krajih.

Njen srebrni jubilej smo proslavili v soboto 8. maja, ker je bil 25. aprila delovni dan in so morale tiskarne delati. 8. maja pa je bil državni praznik — 20-letnica, odkar se je končala druga svetovna vojna — in tistega dne so se lahko zbrale okrog jubilarke njene sosesre in slovenski rojaki, med njimi lepo

Dva lepa prizora na dan krsta Ivane Fabčič v Parizu (zgoraj) in Jožefa Rosič, tudi v Parizu (spodaj).

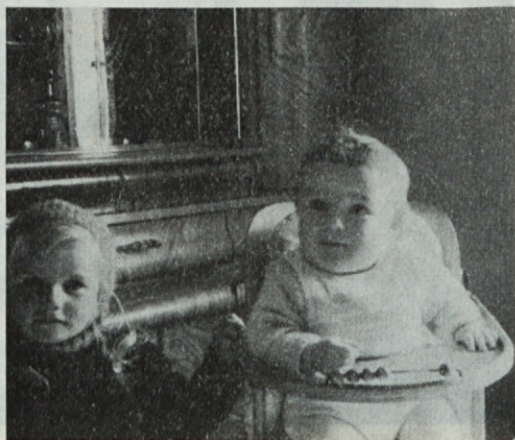
število slovenskih sester iz drugih redov. Zbrali smo se v kapeli sester asumpcionistk na 3, rue Bayard. Pariški kardinal nam je dovolil za to priliko »koncelebrirano« mašo in sestra je smela prvokrat po latinskem obredu sprejeti sv. obhajilo pod dvema podobama. Štirje slovenski misijonarji in hišni pater Odil so somaševali. Po evangeliju, ki je bil prebran v francoskem jeziku, pet pa v slovenskem, je direktor slovenskih misij v Franciji g. Nace Čretnik najprej v francoskem govoru sestri govoril o vzvišenosti njenega poklica, se ji zahvalil za njeno delo, ki ga med našimi rojaki vrši, zahvalil se je pa tudi predstojništvu, da ji dovolijo, da sme delati tudi za rojake. Nato je še v krajšem govoru v slovensčini povedal navzočim rojakom nekaj misli o pomembnosti redovniškega poklica. Pred sv. obhajilom je sestra Cirila obnovila svoje redovne obljube. Po zaključnem blagoslovu pa smo Slovenci in francoske sestre skupaj zapeli našo pesem »Marija, skoz življenje

voditi srečno znaš,« da je kar grmelo po nemajhni kapeli.

Potem pa smo se zbrali v malem salonu in sestrì čestitali k jubileju. Da je bilo razpoloženje boljše, so sestre postregle s pijačo in sladkarijami. Tudi fotografì so napravili nekaj slik v spomin. Največ pozornosti je zbujał p. Bruno, ki nam je v eni minuti že pokazal, kaj zna, ko nam je pokazal barvne posnetke, ki jih je pravkar napravil. — »Naša luč« se pridružuje čestitkam z željo, da bi sestra mogla še dolgo uspešno delovati med slovenskimi izseljenci v Franciji.

Ob Luksemburgu

Aumetz. — Javljamo, da je 29. aprila priden s svetimi zakramenti po več kot eno-

Na sliki zgoraj: »Oh, blažena leta nedolžnih otrok« (Michel in Martina Štuhec, Ensisheim v Franciji). Spodaj: Jaz sem Sonja Skušek iz Alzaške (Francija).

mesečnem zdravljenju v bolnišnici umrl **Anton Šteblaj**, star 59 let, doma blizu Turjaka na Dolenjskem. Pokopan je bil v nedeljo, 2. maja. Veliko ljudi, Slovencev in Francozov, se je udeležilo maše in ga potem spremljalo na pokopališče. Naj počiva v miru!

Z romanjem k Mariji v Habsterdick smo bili zadovoljni, posebno še potem, ko smo videli, da nam je dobri Bog prav za ta naš romarski dan dal tako lepo vreme.

Naši bolniki po bolnišnicah so: gospa Markovič iz Volmerange-les-Mines, gospa Balič in g. Persolja, oba iz Audun-le-Tiche, gospa Mivšek in g. Škufca iz Moutiers. Vsem omenjenim in onim, za katere ne vemo, kot tudi vsem, ki bolehamo doma, želimo skorajšnje ozdravljenje in vrnitev domov.

Tucquegnieux-Marine. — »Spet nas je klical venčani maj k Mariji tja v Habsterdick, kjer je naše francosko Brezje. Slišali smo majnikovo vabilo, Marijino vabilo in pohiteli tja, kakor vsako leto. Pisatelj, ki bi hotel in mogel opisati, kaj vse se odigrava v srcih romarjev na poti tja in nazaj, predvsem pa v Habsterdicku samem, ko človek zagleda podobo, katero smo že v otroških letih doma tako ljubili in častili, podobo naše najboljšje Matere Marije, ta pisatelj bi moral veliko napisati. Res prav lep je ta naš začetek meseca maja in hvaležni smo msgr. Grimsu, ki je kmalu po vojni začel z našim vsakoletnim romanjem. — J. J.

Iz vzhodne Lotaringije

Alzacija — Sveta maša za Slovence bo v nedeljo 18. julija v cerkvi Ste. Thérèse v Ensisheimu (Cité). Točno uro boste zvedeli pri Metodu Štuhcu v Ensisheimu ali pri Jeanu Žibretu v Wittenheimu. Pridite v lepem številu! Pred mašo bo priložnost za spoved.

Nemčija

Bavarska

Maše v postnem in velikonočnem času: Po vsej Bavarski, po krajih, kjer stanuje nekaj več Slovencev, smo imeli v tem času maše in priliko za spoved. Duhovnik je obiskal vse, ki jih pozna v naslednjih krajih in njih okolici: Lindau, Neu-Ulm, Kempten, Augsburg, Landshut, Traunreut, Freilassing, Zirndorf, Nürnberg, Ingolstadt, Rosenheim, Weilheim in Waldkraiburg. Obiskal je nad 170 družin in nekaj sto posameznikov. Še enkrat se jim zahvaljuje za njih gostoljubnost in prijaznost. Veliko rojakov je spet opravilo pri tej priliki velikonočno dolžnost.

Nürnberg. — 1. februarja letos se je v družini Krempel rodil mali Edvard. Tako sta dve sestrici sedaj dobili še bratca, da jima ne bo dolg čas. Očku in mami želimo, da bi sinka lepo vzgojila v poštenega Slovenca in verne-ga človeka!

Monheim. — 1. maja je preminil naš rojak g. Franc Knez, doma iz Sv. Jurija pod Ku-mom. Vojna vihra ga je zanesla v Nemčijo, kjer si je z domačimi z naporim delom ustvaril nov dom. — Naj počiva v miru! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Naši mali z Bavarske

Zgoraj levo: Marko Štrukelj v Burgauu se dobro počuti pri svoji mami. — Zgoraj desno: Mala Da-nijela Pezdir iz Rosenheima zvedavo gleda v svet.
— Spodaj levo: Robert Repnik iz Weilheima si gotovo misli: Kaj mi pa morejo, meni je dobro...
— Spodaj desno: Zvezdana Fischer iz Hegge pri Kemptenu pa je že prava mamica, čeprav je še sama otrok! Le pogledite njeno punčko!

Poročni dan hočejo naši izseljenski pari — kolikor je pač mogoče — slovesno praznovati. Karla Geljev iz Kozjega in Kristino Be-tram, ki sta se poročila v Gruitenu v Nemčiji, je fotograf ujel ob prazničnem sprevodu iz cerkve.

Württemberg

V naših krajih so se poročili: dne 7. maja v Stuttgartu Milan Gavez iz Rogaške Slatine in Magdalena Ogrizek iz Kostrivnice pri Mariboru; naslednji dan pa v Aalenu Ivan Judež iz Leskovca pri Krškem in Antonija Oblak iz Zabukovja pri Mariboru. Obema paroma naša najboljša voščila.

Tokrat moramo javiti tudi eno smrt: v sredo, 5. maja, smo v Urachu pri Reutlingenu položili k večnemu počitku Franca Peršolja iz Domžal. Kake tri tedne pred Veliko nočjo se je moral podvreči težki operaciji, pri kateri pa so dognali raka. Takoj drugi dan je bil previden s sv. zakramenti in tudi v življenju je bil dober vernik. Pred leti je stanoval v Esslingenu in je redno prihajal k naši slovenski sv. maši, ki smo jo tam imeli. Star je bil komaj 49 let. Zapušča v domovini ženo, sina, ki sedaj služi vojake, in doraščajočo hčer. Bog daj pokoj njegovi duši!

Izseljenski duhovnik vas obvešča o svojem novem stanovanju: Stuttgart-S, Kolbstrasse 15/I. To je komaj dobrih pet minut od njegovega dosedanjega stanovanja. Dohod s tramvaji št. 1, 12 in 15 do Marienplatz in potem imate komaj par korakov nazaj. Za sv. spoved vam bo pa še naprej na razpolago v cerkvi Marienkirche. Nova telefonska številka pa je 7 22 78.

Baden

Rastatt. — V družini Karla Kovač in Elizabete, roj. Bračič, so 27. febr. dobili prvorojenca, ki je bil krščen 24. aprila v župnijski cerkvi sv. Aleksandra v Rastattu. Botrovala sta mu ga. Margareta Osterc, krstil pa ga je slov. izselj. duhovnik Franček Prijatelj. —

Na prvo nedeljo v maju smo imeli v Rastattu prvič slovensko sv. mašo. Naši rojaki so bili zelo zadovoljni. Dogovorili smo se, da se snidemo zopet na binkoštni ponedeljek, 7. junija ob 10. 30 v kapeli na Engelstr. 25 (Vinzengiusshaus).

Heidelberg. — Tudi Mirka Drobnič in ženo Marijo, roj. Miklič, je Bog 17. marca razveselil s sinkom prvorojencem. Pri krstu 24. marca je dobil očetovo ime Miroslav. Bog mu daj zdravje in blagoslov!

Porurje

Dve poroki in dva krsta je v aprilu zabeležila naša porurska fara. V Essenu sta šla pred oltar Jožef Nemec, doma iz Prekmurja, in Ljudmila Horvat iz Male Nedelje pri Ormožu, v Solingenu pa Adalbert Mrak iz Čepovana in Ana Ban iz Sromelj. Čestitke!

Med novorojenčki sta oba fanta. Jože in Marija Špitalar iz Oberhausena sta dobila sinka Roberta; Jakob in Alojzija Sodja, ki stanujeta v Essenu, pa sinka Tomaža. Čestitke!

Do svojih hiš je prišla v Porurju že desetina naših delavcev. Podjetja so v zadnjih dveh letih začela razprodajati svoje hiše in stanovanja po delavskih kolonijah. Za nakup so se zanimali tudi Slovenci in, kdor je imel nekaj prihranjenega, je hitro izbral priliko, da pride do svoje strehe. Nekateri so si seveda morali nekaj denarja izposoditi in se zavezati, da bodo dalj časa delali pri podjetju, od katerega so hišo ali stanovanje kupili.

Srebrno poroko so obhajali dne prvega maja 1965 pri Hinku Borišku v Castrop-Rauxlu. Pri sv. maši se je zbralo precej Slovencev,

Boriškovih sorodnikov, ki že desetletja bivajo v Castrop-Rauxlu. Tudi mi čestitamo in jima želimo božjega blagoslova še za nadaljnjih 25 let — tja do zlate poroke in še naprej!

Nizozemska

Na velikonočno jutro smo se odpravljali v cerkev prepričani, da nam bo dež po dolgih letih preprečil velikonočno procesijo. A ko je nastopil čas slovesnosti, se je vreme umirilo in velikonočno opravilo je ob sodelovanju »Zvona« in mestne godbe poteklo nemoteno v veliko notranjo radost vseh slovenskih vernikov.

Drugo nedeljo meseca aprila je bil občni zbor Zveze slov. kat. društev v nizozemskem Limburgu. G. Ivan Banič, dosedanji predsednik Zveze, se je zahvalil za zaupanje v pretekli poslovni dobi in izjavil, da naprej ne more več kandidirati. Spodobi se, da na tem mestu g. Baniču izrečemo toplo zahvalo in priznanje za njegovo zvesto službo slovenski skupnosti. V tej službi se ni bal ne naporov in ne denar-

nih žrtev. Mnogi se premalo zavedajo, kako naporno je delo za slovensko stvar na tujem. Bog ga živi!

Zaradi pomanjkanja resnih sodelavcev so bile funkcije »Zveze« porazdeljene na posamezna društva. Predsedstvo je prevzel g. Franc Gril, predsednik Društva sv. Barbare v Heerlerheide, tajniško službo bo oskrbel g. Gerard Kropivšek, tajnik Društva sv. Barbare v Lindenheuvelu, blagajno pa bo imel g. Jožko Resnik, predsednik Društva sv. Barbare iz Hoensbroeka s svojim odborom. Čestitamo in želimo obilje uspeha!

V prihodnji številki bomo podrobneje poročali o našem rojaku g. Martinu Poglajenu iz Heerlerheide, ki je postal evropski prvak v »judu«.

Že v marcu je družino Beckers-Kurnik iz Heerlena zadela težka preizkušnja. Nenadoma je zbolel 15-letni sin Ronnie. Nič hudega sluteč so ga poslali v bolnico, kjer je kmalu padel v nezavest in kljub vsem prizadevanjem zdravnikov umrl čez nekaj dni. Bil je dober fant. Zelo je ljubil svoje, posebno mamo in staro mamo. Njegova zadnja pot je bila veličastna. Žalujemo izrekamo krščansko sožalje.

Slovenski izseljenski duhovniki v Nemčiji: dr. Janez Zdešar, Ivan Ifko in Ciril Turk na obisku pri župniku Tensundernu v Recklinghausenu na Vestfalskem. Župnik Božidar Tensundern je skozi dolga leta deloval med slovenskimi izseljenci v Porurju. Po rodu je sicer Nemec, govori pa lepo slovensko in pravi, da mu srce bije za Slovence, med katerimi je preživel svoja mlada leta. Kot kaže slika, je bil obiska slovenskih duhovnikov vesel, saj je prišla na mizo »stara slivovka«.

Švedska

Malmö. — 1. maja je postal po krstu otrok božji Jožef Koren iz Korenove družine v Malmö. Oče Stanislav je doma iz Dolnje Bistrice, mati Olga, roj. Maučec, pa iz Srednje Bistrice v Pomurju. Botra sta bila zakonca Hozjan iz Malmö. — V nedeljo, 2. maja, pa je postal član sv. Cerkve Jurij Haložan. Njegov oče Slavko je doma iz Kostelskega pri Rogatcu, mati Ljudmila, roj. Žgank, pa iz Kosez. Botra ste bila zakonca Perkovič iz Malmö. — Vsem želimo mnogo božjega blagoslova in zadovoljstva.

Poroka: Nismo še omenili v našem listu slovenske poroke ki je bila 22. novembra lani v Göteborgu. Tedaj se je namreč poročil rojak Anton Zobec, ki je prišel na Švedsko pred tremi leti. Za ženo si je izbral Slovenko gdč. Vido Lisac. Želimo obema mnogo sreče v življenju!

Malmö. — Odslej naprej bomo imeli **slovensko sveto mašo** s slovenskim petjem vsak mesec na četrto nedeljo ob 18. uri popoldne v katoliški cerkvi v Malmö na Erik Dahlbergsgatan 28. Zaenkrat bo to za poskušnjo; če bo pa za stalno, zavisi od vas, kako se boste udeleževali. Pri sv. maši boste lahko dobili vsi enake molitvenike, iz katerih bomo skupno z mašnikom slovensko molili in peli slovenske pesmi.

Junij — mesec presvetega Srca Jezusovega: Kakor je maj Marijin mesec, tako je junij posvečen Srcu Jezusovemu. Kateri živite v krajih, kjer je katoliška cerkev in duhovnik, se udeležujte pobožnosti tega meseca vsaj ob petkih, ko bo gotovo povsod ob večerih sveta maša. Če le morete, prejmite sv. zakramente vsaj na prvi petek ali pa 25. junija, ko je praznik Srca Jezusovega. — V Malmö bo

Slovenski par Anton Zobec in Vida Lisac iz Švedske želi veliko uspeha in pošilja izseljencem pozdrave.

sv. maša vsak petek ob 19.30. Za prvi petek, 4. jun., in za četrty, 25. jun. (praznik presvetega Srca Jezusovega) bo slovenski duhovnik gotovo tukaj in boste imeli priliko za spoved od 19. ure naprej in med mašo. Na drugi petek, 11. junija, pa bo slovenski duhovnik v Göteborgu pri večerni maši. Molimo skupno k presv. Srcu! Prosimo ga za oproščenje naših grehov in grehov vsega človeštva! Prosimo ga za mir v svetu, ki si ga človeštvo tako zelo želi in ga išče, pa ga more najti le pri Njem, ki je Kralj miru!

Počitnice: V juliju in v avgustu »Naša luč« ne bo izšla. Medtem boste namreč imeli letni dopust. Tiste, ki imate avtomobile, opozarjamo, da pazite in bodite previdni, da ne boste zavozili na dopust v »špital«. Vsem pa želimo, da bi zaslužene počitnice uživali v veselju in zadovoljstvu!

Za razvedrilo ima Družba sv. Mohorja v Celovcu več lepih knjig, ki jih toplo priporoča vsem rojakom na Švedskem. Pišite po cenik!

Slika vam kaže lepo družbo, ki se je zbrala ob krstu pri Komacovih na Švedskem.

rojaki po svetu

Iz vrst rojakov, ki žive v Avstraliji, so odšli pred večnega Sodnika v zadnjem času: Martin Čebin, rojen v Nemčiji, a je pozneje živel v Trbovljah; l. 1958 je odšel v Avstralijo, kjer si je z družino postavil svoj domek; Silva Plesničar, blago dekle iz Čepovana, ki je s starši prišla v Avstralijo pred 12 leti; Mirko Janežič z Vipavskega, ki je umrl vsled prometne nesreče.

Avstralija bo dobila nov denar: namesto funtov bo odslej dolar. Ta sprememba bo dala dosti preglavic bankam in trgovskim podjetjem. Za ljudstvo pa bo šlo brez težav. Bodo že vedeli kaj narediti s starim ali novim denarjem, da bi ga le kaj imeli.

»Jožefovo« so praznovali Slovenci v Sydneyu. Prireditelj je organiziralo Slovensko društvo. Nastopili so tudi otroci Slovenske šole; čisti dobiček se porabili za stroške šole in za Slovenski dom, za katerega vodijo sedaj nabiralno akcijo.

Dvignil je taktirko, da bi na koncertu začeli igrati njegovi harmonikarji, pa se je zgrudil mrtev na tla v Torontu v Kanadi prekmurski rojak Kazimir Fojs. Brez vsega je prišel pred leti v Kanado. S seboj pa je prinesel ljubezen do slovenske pesmi. Mnogokrat je vzel v roke harmoniko in delal kratek čas rojakom. Pozneje je začel prodajati instrumente in organiziral celo harmonikarsko šolo ter večkrat nastopil s svojimi malimi harmonikarji. Bil je duša prekmurske folklorne skupine. Zdaj ga je smrt tako nepričakovano in pretresljivo iztrgala iz srede slovenskega kulturnega življenja v Kanadi.

V cerkvi »Marija Pomagaj« v Torontu v Kanadi nameravajo poleg treh slovenskih svetih maš ob nedeljah uvesti še četrto. Pa tudi dvorana pod cerkvijo nikdar ne sameva. Februarja je imel na primer v njej misijonski krožek »Baragovo proslavo«; v njej je bilo tudi skioptično predavanje o Sloveniji, občni zbor župnijske Hranilnice in posojilnice, izvedba Gogoljeve veseloigre »Ženitev«, »Skavtski večer« in še razni pustni večeri.

Slovenci v okolici mesta Montréal v Kanadi so iz vseh slovenskih pokrajin od Kopra do Murske Sobote, od Gorenjske do Bele krajine. Vendar bi rekli, da je prekmurskih Slovencev največ in ti še vedno prihajajo.

V Tanganjiki, afriški deželi, ki se sedaj po osamosvojitvi imenuje Tanzania, deluje že več let naš rojak iz Beneške Slovenije, oče Emilio Čuk. Lansko leto se mu je pridružil drug Benečan misijonar, mladi oče Ivan Obala, doma iz Marsina pri Podbonescu pod Matajurjem. Zadnja številka »Katoliških misijonov« našega misijonskega mesečnika, ki izhaja v Argentini, objavlja njegovo pismo.

V Argentini so pokopali duhovnika g. Antona Smoliča, doma z Dolenjskega. Imeli pa so tudi novomašnika, Franca Urbanijo, ki je pel novo mašo v Slovenski vasi v velikem Buenos Airesu.

Narodno-politično udejstvovanje je potrebna in važna stvar. Tako pišejo »Odmevi«, glasilo slovenskih visokošolcev v Severni Ameriki. Če pride namreč na oblast politični režim, nasproten svobodi kulture, vere, bogočastja in svobodne dobrodelnosti, lahko v kratkem vzame vse te dobrine ljudem. Zato se demokrati morajo politično udejstvovati.

Kritiziranje drugih, da so v preteklosti kot odgovorni ljudje za narod kaj pozabili ali premalo naredili, je lahka reč. Mnogo težje je z dejanji kaj za narod narediti. Tako piše »Ameriška domovina«, dnevnik Slovencev v Združenih državah. Žal nekateri mislijo, da za narod že kaj naredi, ako mečejo kamne na druge...

Rojake v Porurju bo zanimalo

V mestu Essen v Porurju je 18.100 tujih državljanov. Največ je sedaj špancev, potem Italijanov, Turkov, Nizozemcev, Grkov, ljudi brez državljanstva in drugih. V mestu živijo ljudje 83 narodov.

Katoličani v Zapadni Nemčiji veliko darujejo v dobrodelne namene. Posebno so znane zbiralne akcije v dobre namene pod imenom »Misereor« in »Adveniat«. Za evharistični kongres v Bombayu v Indiji so zbrali denarja, da so lahko dotevali 400 mašnih knjig, 84 ciborijev (kelihov za svete hostije) in križ za glavni oltar med slovesnostmi. Ta dober zgled vpliva tudi na naše izseljence. Za misijonsko nedeljo lani so naši rojaki v Porurju zbrali 440 mark in jih poslali središču Slovenske misijonske akcije v Buenos Airesu, ki je potem ta dar razdelilo med potrebne slovenske misijonarje pri poganih po svetu.

V Nemčiji manjka veliko vajencev po raznih obratih. Vsako tretje vajensko mesto je prazno.

„Kruha nam dajte!...“

Toplega jesenskega jutra leta 1915 me je poklicala mati in mi rekla: »V Fianono nesi graščakinji košarico in nahrbtnik vzemi! Mogoče ti bodo dali na aprovizaciji koruze. Če je tam ne dobiš, pa zaprosi gospo, naj ti pomaga dobiti kaj moke. Zadnji kruh smo večeraj pojedli. Ob samem kuhanem konjskem radiču se ne da živeti. Je pregrenak.« Bilo je to v Črni gori in takrat sem še nosil kratke hlače.

Graščakinja me je sprejela kot vedno zelo prijazno. Ni imela svojih otrok in pogladila me je po bujnih laseh ter spraševala, kako živimo in če ata kaj piše s soške fronte. Nisem ji utegnil odgovoriti, kajti izpred palače je završalo. Zaslišal se je množični krik ženskih glasov in moško povelje mu je odgovorilo.

Z graščakinjo sem pohitel k oknu. Začuden sva zagledala pred palačo vrsto orožnikov in vojakov s puškami v rokah, pred njimi pa kričečo množico žena in otrok. S praznimi vrečami so mahali po zraku in zahtevali koruze.

Pritisk množice je vojaški kordon predril. Po zraku je završalo kamenje in eno od oken v palači je zažvenketalo. Eden od kamnov je šinil mimo naju in za nama se je krasna kitajska vaza sesula na drobne kosce. »Moj Bog, moj Bog! Zakaj to?« je zaječala graščakinja. Prijela me je in porinila na teraso, Bog vedi zakaj.

Za svoja leta sem bil še kar pogumen fantek, ali ta nagli postopek graščakinje ter valujoča kričeča množica pred menoj mi je vzela ves pogum. Kar tresel sem se in čakal, kaj bo.

Zaslišalo se je povelje. Orožniki in vojaki so se v teku zagnali proti meni. Zinil sem od strahu. Tik pred teraso so se ustavili, se obrnili, postavili puške med noge in nataknili bajonete. Množica se je začela umikati, a ne za dolgo.

Postavna žena je stopila naprej. Pirinilo se je do nje še nekaj drugih — trebušastih žensk. »Ubijte cesarskega vojaka, ubijte ga!« je zakričala postavna žena. »Kruha nam dajte, da ga rodimo!« so zakričale druge.

Orožniki in vojaki so prosili žene, naj se umaknejo in vrnejo domov. Pa ni pomagalo. Žene so potiskale v kordon naprej in zahtevale koruze. Tedaj je črnovojnikom prihitel z bližnje torpedovke na pomoč kapitan z mornarji.

Vtem sem se znašel kot mali David pred tisto postavno ženo. »Kdo pa si ti?« je dejala kakor Goljat. Odprl sem usta, glasu pa ni bilo iz mene nobenega. Tedaj mi je postalo jasno, zakaj me je grajska gospa porinila na teraso in zakaj se črnovojniki umikajo ženam.

»O, to je sin gospe iz Kršana, ki tako lepo poje v naši cerkvi,« se je zaslišal rešilni ženski glas iz množice. »Poje ali ne poje, iz grajske sodrge je!« se je odrezala postavna žena in mi pripeljala klofuto, da se mi je kar zavrtelo. Strašna jeza me je prijela. Da bi me kdo klofotal za prazen nič, tega pa ne! Zagnal sem se v ženo, ki me je hotela odriniti, pa me ni mogla. Objel sem jo okrog vratu, obvisel na njej in se zagrizel v njeno uho. Žena se je vrtela v krogu, kričala od jeze in bolečine ter se me otepala. Množico je prijel smeh, žene so se začele smeјati, vojaki so povესili bajonete in mornarji, ki so prihiteli, so začeli stezati glave, da bi bolje videli, kaj se dogaja.

Spustil sem ženo iz objema, ženo so zalile solze, zajokala je in stala sva pred kapitanom. Kapitan je spoznal, za kaj gre. Ko mu je uradnik aprovizacije povedal, da nima v skladišču nobenega zrna koruze, je ukazal odpreti skladišče za vojaštvo in razdeliti med žene nekaj koruzne moke.

Tudi jaz sem se pobrigal za moko, potem pa sem stopil k obali, da si ogledam torpedovko. Kapitan mi je dal nekaj od svojega kosila. Ker je slišal, da dobro pojem, me je nagovarjal, naj jim kaj zapojem. Skušal sem se mu izmuzniti, pa nisem mogel. Drugega ni kazalo, kot da jim nekaj zapojem. Zbral sem ves pogum in, ker nisem znal peti »Tamo daleko iza Karpata«, ki so jo želeli, sem jim zapel »Onamo, onamo za brda ona...« — prepovedano črnogorsko himno.

Ta obisk na torpedovki mi je pokazal pot v vojaški, namesto v duhovniški poklic, ki si ga je moja mama zame tako želela. Pa tudi iz mojega petja je prišlo v življenju do nečesa drugega, kot sem mislil. Namesto da bi prepeval v operi, pojem v naši vaški cerkvi — Bogu v čast in hvalo, da sem po tolikih nevarnostih in preizkušnjah ostal živ.

Ap, Anglija

Prebrisana glava pa pridne roke so boljše bogastvo ko zlate gore.

Anton Martin Slomšek

DR. FRANC ŽAJDELA

Izseljenec, prodajavec cigaretnih papirčkov,
univerzitetni profesor

Dr. Franc Žajdela, profesor na Pasteurjevem inštitutu v Parizu, je mednarodno priznan znanstvenik medicinske stroke. V njegovo znanstveno področje spada proučevanje raka.

Dr. Žajdela je bil rojen 28. XII. 1920 v Ljubljani. Njegov oče je bil doma v Sv. Juriju ob Ščavnici, mati pa iz Krškega. Maturo je napravil leta 1939 v Ljubljani, medicino pa je študiral v Ljubljani in pa v Padovi, Zagrebu in Trstu.

Ko je dr. Žajdela leta 1945 odšel v izseljenstvo, mu je prva tri leta slaba predla. O tem je sam zapisal: „Konec vojne in prve dve povojni leti sem preživel med Trstom, Padovo in Milanom. To je bil grozen čas in še hujše okolje. Preživel sem se s prodajanjem cigaret, cigaretnih papirčkov in podobnim.“ Ob prihodu v Pariz leta 1947 se je hotel zaposliti v svojem poklicu, a je tudi tu doživel težke ure. „Nekaj časa sem hodil s priporočilnimi pismi

od inštituta do inštituta, pa ni bilo nič. Zato sem se odločil za najbolj primerno zaposlitev in pričel delati v avtomobilski tovarni Citroën...“ je sam zapisal. Na tem delovnem mestu ni ostal dolgo, ker so ga kmalu poklicali na znanstveni inštitut Institut de Radium, ki ga je takrat vodil znani francoski profesor Lacassagne. Ta inštitut se je bavil z raziskovanjem obolenj na raku, za kar se je dr. Žajdela v teku svojega študija posebno zanimal. Tu je dr. Žajdela postal takoj šef laboratorija in kmalu zatem redni univerzitetni profesor.

Za svoja znanstvena raziskovanja na področju medicine je dr. Žajdela prejel že vrsto nagrad od francoskih znanstvenih ustanov. Njegovo raziskovalno delo področja obolenj na raku pa je tudi mednarodno priznано. Tako je na prošnjo brazilske vlade leta 1960 v Rio de Janeiro organiziral laboratorij za študij rakavih celic. Leta 1962 se je udeležil kot član francoske delegacije mednarodnega kongresa o raku v Moskvi in leta 1964 zasedanja stalne komisije Združenih narodov v New Yorku, ki se bavi s problemi biološke nevarnosti za človeštvo od odpadkov atomskih eksplozij.

Dr. Žajdela živi s svojo ženo, ki je po rodu Francozinja, in šestimi otroki v Parizu. Žena se je tako dobro priučila slovenskega jezika, da preseneti obiskovavca s pristno ljubljansko govorico. To je profesor dr. Žajdela dosegel s tem, da je ponosen na svojo slovensko kri in besedo, kar potrjujejo njegove lastne besede:

„Da sem Slovenec, me ni motilo nikjer. Nikdar nisem imel glede tega kakšnega čuta manjvrednosti. Slovenci imamo neke prednosti, katerih latinski narodi nimajo: intuicijo, da stvar hitro spoznamo in razumemo, smisel za odgovornost in smisel za dobro in dovršeno delo.“

Kaj skrivaš se

Kaj skrivaš se, dragi, pred mano?

Zakaj te ni več pred očmi?

Da ljubiš me, meni je znano;

kaj mar se ti srce boji?

Ne boj se, moj ljubi, in pridi!

Globoko poglej mi v oči.

Ljubezen tam nosil boš skrito

in srce, ki zate živi.

Le pridi, moj mili, le pridi!

Pomlad zdaj vabeča dehti.

Prelepi so majski večeri,

opojne njegove noči.

Podblegaški

Slovenska državna misel

Po l. 1860. so Slovenci prisiljeni vezati se s federalisti, ako nočejo biti brez političnega vpliva, zlasti še, ko po l. 1864. Čehov ni bilo več v dunajski parlament, skušajo doseči zedinjenje slovenskih dežel po ovinku zgodovinsko-pravnega načela in tako več ne poudarjajo narodnega prava. Da ta zveza ni bila brez nevarnosti, kaže Belcredijev načrt pentarhije, ki deli Avstrijo v nemško-avstrijsko, gališko, češko, hrvaško in ogrsko skupino, Slovence pa priključuje nemškemu delu.

Ko se je zaradi poraza pri Kraljevem Gradcu moral cesar Franc Jožef spet bližati narodom, je l. 1865. začasno razveljavil ustavo. Federalistom je znova zraslo upanje, da se bodo razširile deželne pravice v smislu oktobrskega diploma. Cesarjev izrek »prosta je pot« je mogel spodbuditi tudi slovenske politike, da so se že v enem tednu po njem sešli v Mariboru od 24. do 25. septembra ob tretji obletnici Slomškove smrti. »Mariborski program« je najbolj značilen primer kompromisa med narodnim principom in zgodovinskim načelom, ki ga je slovenskim politikom narekovalo zaveznitvo s federalisti. Cilj programa je združitev vseh Slovencev, ozir na zgodovinsko načelo pa se kaže v zahtevi po obnovitvi ponapoleonskega kraljestva Ilirije s Kranjsko, Koroško in Primorsko, ki naj bi se ji pridružila še Štajerska; tako bi se osnovala nekdanja Notranja Avstrija in bi se ustvaril močan jez zoper italijansko Iredento. Ker bi ta slovenska Notranja Avstrija obsegala poleg Slovencev tudi Nemce, je mariborski načrt predvideval za dežele z mešanim prebivalstvom posebne narodne deželno-zborske kurije. Zaradi zamočanosti notranje ureditve v predlagani novi deželni skupini slovenski patrioti sami niso resno verjeli v uresničenje mariborskega programa. Končno so ga vložile v arhiv l. 1866. spremenjene razmere v Avstriji.

Avstrijski poraz pri Kraljevem Gradcu l. 1866. je povzročil novo avstrijsko krizo. Bismarck je vrgel Avstrijo iz nemškega »bunda«, Habsburžani so izgubili Benečijo, omajale pa so se tudi osnove »Mariborskega programa«. Ideja Zedinjene Slovenije se od sedaj naprej več ne veže na kakšne zgodovinsko-pravne oblike, temveč se zahteva na

osnovi naravnega prava. Začno pa tudi prikazovati Zedinjeno Slovenijo v interesu Avstrije kot jez zoper Italijo, na katero smo Slovenci od tedaj mejili. Ker so tudi v okolici nadvojvode Albrehta, zmagovalca pri Custozzi, govorili o slovenskem jez zoper italijanstvo in se je vlada bavila z načrtom upravne združitve Kranjske s Primorsko, je dr. Vošnjak predlagal, naj bi se tej skupini pridružila še slovenska Štajerska in Koroška. Podobno je Einspieler predlagal združitve kraljestva Ilirije z južno Štajersko.

Strah avstrijskih Nemcev pred poslovanjem Avstrije je tudi 1866. zamudil priliko za rešitev avstrijskega vprašanja. Namesto federalizma je bil uveden dualizem: Nemci in Madžari so si razdelili Slované, da bi mogli nad njimi vladati, v avstrijsko-ogrski pogodbi 1867., katere tvorec je bil novi ministrski predsednik Beust, ki je nekoč izjavil, da je treba Slované pritisniti ob zid. Zaradi opozicije pogodbi je Beust razgnal češki, moravski in kranjski deželni zbor, bil pa je zaradi češke obstrukcije kmalu prisiljen pogajati se s Slovenci. Na slovensko spomenico, ki je zahtevala razširitev deželnih samouprav, je dal lepe obljube, tako da so slovenski poslanci glasovali za decembrsko ustavo (21. 12. 1867.), ki jo je Toman mesec preje imenoval »grob našega življenja«.

Zborovalno svobodo, ki jo je nova ustava uvajala, so Slovenci uporabili za prirejanje taborov. Od 1868. do 1871. so se po vsej slovenski zemlji vršila narodna zborovanja na prostem, po katerih je ideja Zedinjene Slovenije postala last slednjega Slovenca. Navedba zborovalnih krajev sama že kaže teritorij, ki naj bi prišel v Zedinjeno Slovenijo: tabori so se vršili l. 1868. v Ljutomeru, Žalcu, Šempasu pri Gorici, l. 1869. v Vižmarjih pri Ljubljani (30.000 udeležencev), v Sevnici, Ormožu, Biljani v Goriških Brdih, l. 1870. v Sežani, Tolminu, Cerknici, Vipavi, Kapeli pod Radgono, Kubedu v Istri, Bistrici pri Pliberku, Žopračah blizu Vrbskega jezera, l. 1871. pa v Kastvu za Istro in v Buhljah za Koroško.

Na ljudskih taborih tako odločno zahtevano terjatev po zedinjeni Sloveniji so sklenili 2. septembra 1867. v Ljubljani zbrani slovenski deželni poslanci Kranjske, Štajerske in Goriške dati na bližnjem jesenskem zasedanju deželnih zborov na dnevni red. To zborovanje pomeni tudi dokončno odpoved mariborskemu programu. »Ljubljanski program«, kakor imenujemo sklepe tega sestan-

*Prisega
prvega slovenskega
kneza Valuka
kralju Samu.*

*(Relief je izdelal akad. slikar
Francè Gorše)*

ka, zahteva Slovenijo v obsegu Kranjske, Južne Štajerske, Južne Koroške in Primorske kot eno kronovino z enim cesarskim namestnikom in enim deželnim zborom. Sklenili so tudi, da bodo podroben načrt za Slovenijo šele pozneje izgotovili in da skličejo poseben sestanek, na katerem naj se odloči, ali Slovenci slede Čehom v obstrukcijo ali ne. Naslednja leta so ljubljanski program razširili na zahteve po univerzi in najvišjem sodišču, decembra 1870. pa so se Slovencem pridružili še Srbi in Hrvatje zaradi skupnega nastopa v bodočnosti. Najprej so zahteve ljubljanskega programa kot peticijo nekaterih slovenskih občin predložili slovenski poslanci v Štajerskem deželnem zboru 4. oktobra 1889. V Goriškem deželnem zboru sta 30. oktobra dr. Žigon in dr. Tonkli vložila interpelacijo, ki je vsebovala ljubljanske sklepe. V Kranjskem deželnem zboru je še poseben odsek pripravil resolucijo za Zedinjeno Slovenijo dr. Zarnika, vendar ta resolucija ni niti prišla v razpravo, ker je deželni predsednik

Conrad, ki je predčasno zvedel o sklepih ljubljanskega septembrskega shoda, zasedanje deželnega zbora nenadoma zaključil v moči pooblastila, ki mu ga je dal minister Giskra, da je treba zoper zahtevo po zedinjeni Sloveniji ob vsaki priliki nastopiti. Zaradi neodločnega stališča Tomanca in Bleiwesovih pristašev Kranjska resolucija ni niti izrecno zahtevala Zedinjene Slovenije, predlagala je namreč le, naj bo posameznim deželam dovoljeno združiti se v državnoopravne skupine.

Šele v dobi federalističnih vlad Potockega in Hohenwarta je Bleiweis sodil, da je pravi čas, poudariti zahtevo po Zedinjeni Sloveniji. V adresi Kranjskega deželnega zbora z dne 30. avgusta 1870. se kot potrebno omenja »združenje vseh pokrajin, koder prebiva slovenski narod, v eno samoupravno in kolikor mogoče državno-pravno celoto«. Enako addresso je Kranjski deželni zbor poslal naslednje leto grofu Hohenwartu, kjer zahteva poleg izvedbe jezikovne enakopravnosti tudi narodnostne kurije.

Strah za bodočnost naroda je pod vtisom nemških zmag nad Francozi po letu 1870. povzročil, da se je med Slovenci spet načelo vprašanje zveze z ostalimi Južnimi Slovani. Hrvaška opozicija zoper avstrijsko-ogrsko pogodbo je 1870. povabila nekaj Slovencev na sestanek v Sisek, kjer so Hrvatje predlagali Slovincem avtonomijo v državnopravni zvezi s Hrvaško, Slovenija in Hrvaška pa bi bili v realni uniji z Madžarsko. Slovenci so predlog zavrnil in predlagali združitev Slovenije in Hrvatske v eno narodno-politično enoto, ki bi imela nasproti Avstriji enako stališče, kot ga je po pogodbi dobila Madžarska in ga je hotela dobiti Češka. Vendar v Sisku niso naredili nobenih dokončnih sklepov in so odločitev prepustili novemu velikemu jugoslovanskemu shodu, ki se je vršil 1. decembra 1870. v Ljubljani ob priliki občnega zbora Slovenske Matice. Toda tudi v Ljubljani sisaškega načrta niso potrdili, na zahtevo Slovencev so celo opustili vsako državnopravno izjavo. Resolucija poudarja edinstvo južnih Slovanov, ki hočejo skupno delovati za uresničenje svojega zedinjenja na književnem, gospodarskem in političnem področju. Zato je kranjski deželni predsednik Conrad mogel dober mesec po ljubljanskem sestanku poročati dunajski vladi, da Slovenci slej ko prej trdno vztrajajo na zahtevi samouprave Slovenije in da bi tudi v novo jugoslovansko skupino hoteli vstopiti samo na tej podlagi. Še preden je na ljubljanskem kongresu izvoljeni odbor izdelal spomenico na cesarja, je zavladal liberalno germanizatorični Lasser-Auerspergov režim (od 1872. do 1879.), pod katerim smo Slovenci zadnjič izgubili večino v kranjskem deželnem zboru in bili obsojeni na politično životarjenje.

Vstaja v Bosni, Hercegovini po l. 1875. in ruski uspehi l. 1877., so dvignili narodno zavest med Slovenci, ki so v nasprotju z Nemci in Madžari želeli, da bi se Avstrija povečala z novimi Slovani. Ko je na berlinski konferenci l. 1878. dobila Avstrija nalog za zasedbo Bosne in Hercegovine, so šli na jug predvsem slovenski polki. Tudi v tem času največjih simpatij za Hrvate in Srbe je Božidar Raič na Bleiweisovi slavnosti v skladu z ljubljanskim programom naglašal, da moramo Slovenci najprej dobiti Zedinjeno Slovenijo in šele potem stopiti v Južno Slavijo. Na jesenskem zasedanju deželnega zbora kranjskega so slovenski poslanci, ki so pri volitvah prejšnjega leta prišli v manjšino, hoteli v adresno pismo na cesarja spraviti tudi željo po enakopravnosti v zedinjeni upravi, če že ne državnopravni Sloveniji. V času balkanske krize l. 1878. so tudi tržaški Slovenci zahtevali združitev vsega slovenskega ozemlja v eno upravno enoto. Po Veliki noči tega leta pa je »Slovenec« predlagal, da bi začasno pustili pri miru Štajersko in Koroško, da bi pa zahtevali takojšnjo združitev Kranjske, Goriške in Istre v »Slovensko Ilirijo«, kjer bi slovenski živelj bil gospodujoč in slovenščina uradni jezik. Še pod Lasserjevim režimom je spomladi 1879. Vošnjak dunajskemu parlamentu poklical v spomin, da Slovenci še vedno zahtevajo Zedinjeno Slovenijo.

Ker nemški »ustavoverni« liberalci niso hoteli glasovati za kredite, potrebne za okupacijo Bosne in Hercegovine, iz strahu pred pomnožitvijo slovanskega prebivalstva v Avstriji, je morala odstopiti Auersperg-Lasserjeva vlada.

(Prihodnjič dalje)

Peter Levičnik

V mesnici. — »Imate svinjsko glavo?« vpraša gospodinja mesarja. — »Nimam!« odgovori mesar mirno. »A svinjske noge?« — »Nimam!« — »A svinjski rep?« — »Nimam! A zvečer ga bom dobil.« — »No, potem se oglašim jutri jutraj, da bom videla, kakšni boste z repom.«

Ne gre mu v glavo. — Komunistični agitator je skušal spraviti kmetu komunistične nauke v glavo in je pripovedoval: »Nekdo ima na primer konja in ga da vsej občini na uporabo.« »Razumem,« odgovori kmet. »Vzemimo, da imaš ti kravo. Ali jo boš dal

občini?« »Seveda.« »Morda imaš tele. Ali ga boš izročil občini?« »Tudi.« »Ali kozo?« »Prav tako.« »In svinjo?« »Te pa ne.« »Zakaj ne?« »Nimam ne krave, ne konja, ne tele in ne koze, a imam svinjo. Le kako pridem do tega, da bi dal svojo svinjo drugim?«

Med kolegi. — Gost v nekem italijanskem hotelu na obali ogleduje predloženi račun in se nehote zdrzne. Premaga se in pravi postrežniku: »Pet tisoč lir za eno kosilo! Upam, da boste vašemu kolegu napravili nekaj popusta!« — »Ali ste tudi vi postrežnik?« — »O ne, jaz sem tat!«

Radovedni Tonček

Tonček je zelo radoveden.

»Atej, kako pa pride voda v vodovod?«

»Po vodovodnih ceveh.«

»Kako pa pride v cevi?«

»Iz vodnega bazena.«

»Kje pa je vodni bazen?«

»Pod našo planino.«

»Kako pa pride voda v bazen?«

»Pod zemljo je nešteto studenčkov in potočkov, ki se stekajo v vodni bazen.«

»Kdaj pa pride voda v zemljo?«

»Kadar dežuje.«

»Kdaj pa dežuje?«

»Kadar se zberejo sivi oblaki nad našo vasjo. V teh oblakih so vodne kapljice. Ko so tako težke, da ne morejo več plavati po zraku, padejo na zemljo. To je dež.«

»Kako pa pridejo vodne kapljice v zrak?«

»Poglej tale potok, ki teče zraven našega vrta! Voda teče podnevi in ponoči kar naprej v večji potok, ki je v dolini. Ta potok se izliva v reko, reka v veletok, veletok v morje. Na vodo sije sonce in zato se voda spremeni v hlapo. Mi jih ne vidimo. V zraku nastanejo iz hlapov oblaki. Veter jih prižene tudi k nam. Pa imamo dež.«

»A tako!« je zadovoljen Tonček.

Oče pa ima spet mir za pet minut.

Dva pluga

Kmet je imel v uti dva pluga. Prvi je bil tako lep, da se je kar bleščal od čistote. Drugi pa je bil ves umazan in rjast. Zato je bil žalosten.

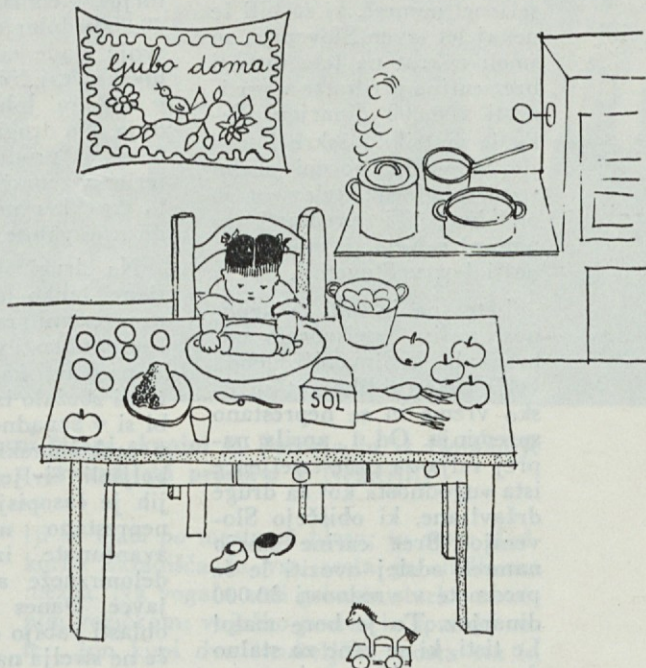
Vprašal je prvega: »Povej mi, zakaj si ti tako lep, jaz pa tako grd?«

»Zato,« mu je odgovoril prvi, »ker jaz vedno delam, ti pa lenariš.«

Osle in slon

Osle sreča slona. Dolgo ga gleda, potem pa reče: »Povej mi, slon, kako je to, da se zdijo človeku moji uhlji tako smešni, tvoji pa ne. In vendar so tvoji mnogo večji kot moji.«

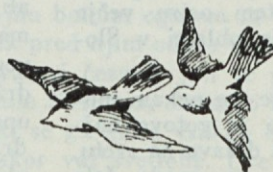
Slon nekaj časa premišljuje, nato pa odgovori: »Veš, to je takoj: moji uhlji so res večji, a jaz jih ne nosim tako navzgor strleče kakor ti. Jaz se z njimi ne baham!«

Škrjanček

Škrjanček pa prileti
s poljske ravnine,
kmetiče gor budi:
»Pojdite na njive!«

Škrjanček se v zrak spusti,
v zraku na glas kriči:
»Kmetič, le pojdi orat,
ženka, sejati!«

Rojaki pišejo

»V zadnjih letih je šel marsikdo od naših izseljencev že zaradi tega domov, da je mogel napraviti sorodnikom kako uslugo. Tisti izseljenci namreč, ki so bili že nekaj let izven Slovenije, so smeli enkrat na leto uvoziti brez carine predmete v vrednosti 200.000 dinarjev. Tako je marsikdo oskrbel svojim domačim poceni pralni stroj, hladilnik, televizor in podobno. Ti predmeti so namreč v Nemčiji mnogo cenejši kot v Sloveniji.

Letos pa je tudi ta ugodnost našim izseljencem odbrenkala. V Sloveniji menda velja zakon toliko kot aprilsko vreme in se neprestano spreminja. Od 1. aprila naprej velja za naše izseljence ista »ugodnost« kot za druge državljane, ki obiščejo Slovenijo. Brez carine smejo namreč odslej uvoziti le še predmete v vrednosti 30.000 dinarjev. To je bore malo! Le tisti, ki se vrne za stalno domov, sme brez carine uvoziti vse svoje obleke, osebno in posteljno perilo, gospodinjski in gospodarski inventar. Za obrtne, industrijske in kmetijske stroje mora plačati carino, če ne dokaže, da jih je uporabljal v svojem poklicu. Osebni ali tovorni avtomobil lahko uvozi tisti, ki je bil najmanj pet let izven Slovenije, a mora zanj plačati carino.

Izseljenci, ki bi radi pomagali svojim domačim s tem in onim, česar bi tako nujno potrebovali, bi pričakovali v tem oziru večje razumevanje oblasti v Sloveniji.

Pa še tole me nekam moti: Amerika je gotovo najbolj bogata država na svetu, Jugoslavija pa spada šele

med srednje razvite dežele, ki jo finančna šibkost sili na lov za vsak vinarček tuje valute. — Kljub temu pa je nedavno jugoslovanski poslanik v Washingtonu, Veljko Mičunović, izročil senatorju Kennedyju ček za 20.000 dolarjev kot darilo svoje vlade za zgraditev arhivske knjižnice in muzeja v spomin Johna F. Kennedyja. Na drugi strani pa sem čital, da produkcija v nekaterih slovenskih tovarnah zelo trpi, ker ne morejo priti do tuje valute.

Na drugi strani pa izseljenci lahko ugotovimo tudi progresivni razvoj v mišljenju oblasti v Sloveniji. Ko je pred leti na tisoče mladih ljudi zbežalo iz Slovenije, da bi si v zapadnoevropskih ali v prekomorskih deželah izboljšali življenjske pogoje, jih je časopisje v domovini neprestano napadalo kot avanturiste, izgublence in delomrzneže ali celo izdajavce. Danes jih slovenske oblasti vabijo domov in nihče ne strelja nanje, če se pripeljejo s Taunusi ali Opeli, kot so to storili tedaj, ko so ti s kosom malice bežali preko Karavank. Ako plačajo blago v tuji valuti, dobijo v posebnih trgovinah še celo 20 % popusta. — Izseljenec iz Nemčije.

»V tukajšnjih časopisih sem bral, da je sedaj v Jugoslaviji izdan zakon, da bo vsak, ki koga ovira v opravljanju verskih dolžnosti kaznovan z zaporom 30 dni ali na denarno kazen! Zanima me, ali se bodo tega novega zakona držali tudi vsi državni organi notranje uprave. Saj so odpustili iz državne-prosvetne službe učitelje samo zato, ker ni-

so nehale hoditi k maši ob nedeljah. Znano je, da mnogi samo zato ne hodijo k maši, ker se boje državnih organov, da niti ne govorimo o strahu in preplahu ki ga imajo mnogi doma, če hočejo dati krstiti otroka ali če se hočejo cerkveno poročiti. Bomo videli, kako bo v bodoče! Ta novi zakon je dokaz, da so doslej napak postopali! — Pod naslovom »Enostavneje v Jugoslavijo« poročajo časopisi v Avstriji, da lahko tujci sedaj za tri dni brez vseh vizumov pridejo v Jugoslavijo. Drugi dobijo takoj dovoljenje za 30 dni. Tretji pa celo za celo leto! Seveda to velja samo za tujce. — Kdaj pa bodo lahko naši državljani imeli, oziroma dobili podobne pravice in olajšave? Tukaj se zopet jasno vidi, da se da za tuje devize vse narediti.« — K. K., Nemčija.

»Naša luč je edino čtivo, katero prečitamo od A do Ž. Tudi lanske številke, ki smo si jih izposodili, smo vse prečitali...« — A. K., Nemčija.

Kaj me sprašuješ

Kaj me sprašuješ,
če rada te imam?
Kogar ne ljubim,
mu cvetja ne dam.

Ti pa že dolgo
nosiš moj cvet;
meni si dražji,
kot celi je svet.

Zvest mi ostani,
vriskaj in poj!
Bodi ponosen,
da fantič si moj.

Ko leto poteče,
podam ti roko;
te ženka bom zvesta
ljubila gorko.

Podblegaški

Med igranjem Triglavske koračnice sta folklorni plesni skupini iz Porurja in iz Holandije prikorakali na oder. (Glej poročilo o prvomajski proslavi v Nemčiji!)

Srce zmaguje

(Nadaljevanje s strani 17)

se plazi najprej mesece in mesece okoli tebe in te nato nenadoma pobije na tla. Prvič, odkar je oženjen, okleva in se mu ne dá domov. Na desno pelje pot do Wolveste, on pa krene na levo in blodi po neznanih ulicah. Hrušč mestnega prometa ga draži do blaznosti. Kateri možgani naj vzdrže v tem peklenskem direndaju? ... Zave se v pristaniškem okraju; tudi tukaj je oglušujoči trušč še hujši zaradi vreščanja iz odprtih beznic. In vendar je v tem neki čuden čar, ko da vabi izza sleherne točilne mize kak satir z velikansko piščaljo.

Jon se sesede na zaboj. Ko bi le prišel nekdo mimo, ki bi se mu porogal zaradi mehužnega čustva, kateremu praviš otožnost. Toda slehernik gre mimo njega; človek na zaboji je tudi lahko samo marker, ki s kreda zaznamuje: tolikokrat po deset bal. Glad ga začinja ščipati. Parnik od »White Stara« drsi mimo, proti severu. Trikrat zatuli njegova sirena: Zbogom, mesto, peljemo se v Pernambuco! Jon stopa dalje, z lepljivimi čev-

lji se vlačí po mastnem blatu; tu stojé sladkorna skladišča in vsa cesta je sladkorna mezga. Na vogalu sedi grbastá stárka z ročnim vozičkom: vojaško pecivo in španski veter. Jon kupi dva štrukeljčka, gosta sta in stare peke, pa jo mahne okoli vogala ... Ali naj tako pričaka večera brez prenočišča? Kako je beden spričo svojega neumnega bega! Za njim zavrešči ženski glas. »Poziv k plesu!« zmerjajo njegova usta. Ne, človeška revščina je. Odcvetel obraz in dvoje vnetih, žarečih oči; in ruto je zavila dojenčka. »Mi ne morete ničesar dati, prosim?«

Ni več ne postopač in ne mornar, spet je Jon. Zasluti, kako je s to žensko — samo kup revščine in materinstva v razcapanem ogrtaču. Njegovo brašno izgine v gladnih rokah, njegovi poslednji ficki, kar jih je imel zase, prav tako. Ženska odšepa naprej, ne da bi se mu zahvalila, njene oči pa so še pred njim s svojim bolnim ognjem in otrok tudi. Tedaj se tik pred njim odpro vrata do nebes in dan zavalovi čezenj. Jon je postal spet Jon. Oznanilo življenja, oznanilo brez besed, življenja, ki se ga mora vsakdo oprijeti, ga pretrése kakor val svetlobe. Ure in ure je

blodil po temi, zdaj stopi obotavljaše, plah in hkrati prost pod veliki križni svod, ki veže nebo in zemljo. In zastavi svoj korak bliže k svetlobi, nato pa zavriska, ko pomeri skok, ki ga bo tvegati v prepričanju o svoji polni moški sili. Tako teče zdaj po ulicah k svojemu lastnemu otroku in k njej, ki pod bremenom še nikoli ni zaječala.

Zdaj tišči glavo v Greetino naročje. Mali Jon je bil prišel domov kot silni Gabrijel, zdaj se je pa izjokal. In Peerken kar ne razume svojega očeta, dokler ga Jon ne ziblje spet v naročju; potem so njuni odnosi spet običajni. Mati je sprva jokala, zdaj se pa spet smeje; ali sta si oba velika človeka prizadejala kaj hudega? Peer ušči pene Teddyja v trebuh; »Viju«, pravi Teddy in Peer odgovori: »Viju«. Tudi Teddyja ziblje v naročju z viharo nežnostjo; žaganje se siplje iz njegovega raztrganega trebuščka. Potem mora Greeta medvedka zašiti. Medved srepo strmi s svojim edinim steklenim očesom; junior pritiska svoj prst nanj. Zakaj živalca ne vrešči? Peer najde v življenju polno problemov.

(Prihodnjič naprej)

Srečne in lepe počitnice vam želimo. — Prihodnja številka »Naše luči« izide prvega septembra.

KO SAMA SI

Ko sama si in misliš
na tiste davne dni,
li smeh ti je na licu
al' solzne imaš oči?

Če solza je v očesu,
če smeha v licu ni,
brezmejno sem hvaležen,
o draga duša, ti.

GROB OB CESTI

Tu ležimo in trohnimo mi,
ki za vero, dom in narod svoj smo se borili
in za vas trpeli, umrli, kri prelili.
Oh, nad nami križa ni!
Zvezda le krvava, tolikrat prekleta,
v grobu še nas stiska in teži!

Podblegaški

Mali oglasi

Slovenka, stara 57 let, začasno živeča v Belgiji, želi spoznati starejšega moškega, ki bi se želel poročiti. Naslov posreduje uredništvo Naše luči. (38)

Uradni tolmač Jankovič Janko, 17 rue de Belgrade, Tucquegnieux (Meurthe et Moselle), Francija, prevaja listine, ureja pokojninske zadeve in piše prošnje. Pišite mu!

Ta kotichek je na razpolago čitateljem »Naše luči« za objavo ženitovanjskih in drugih oglasov. Za oglas v eni številki se računa od vsake besede 1 šiling (2 bfr, 0.20 NF, 0.15 DM ali protivrednost). Uredništvo z objavo oglasov ne prevzema nobene odgovornosti glede vsebine oglasov in glede oglaševalcev, ker jih ne pozna.

Če je v oglasu rečeno, da »naslov posreduje uredništvo«, pošlje uredništvo na-

slov le tistim dopisnikom, ki priložijo pismu kaj za odgovor (ali mednarodni kupon za odgovor ali znamko ali denar). Na pisma, ki želijo naslove, pa nimajo te priloge, uredništvo ne odgovarja, prav tako tudi ne na pisma z nezadostno znamko.

PRIPOROČAMO

Božja planina — je naslov knjigi, ki jo je izdal pisatelj Metod Turnšek v Celovcu. Če odpremo čez 150 strani debelo knjigo, vidimo, da je v njej zgodovinska povest, ki se godi na Svetih Višarjah, znani slovenski božji poti v Julijskih Alpah, danes pod Italijo. Povest je pisana domače in jo priporočamo vsem, ki ljubijo povesti. Cena 30.— šil.

Preskrbi vam obe knjigi Družba sv. Mohorja v Celovcu. Pišite ji!

Če hočete ob nedeljah lepo slediti službi božji, nabavite si lep priročen molitvenik »Mali misal«. Njegove

prednosti so: za vsako nedeljo ima posebno mašno besedilo, črke so dovolj razločne. Če želiš rdečo obrezo, boš dobil vezanega v plastične platnice. Če pa vzameš zlato obrezo, boš dobil v usnje vezanega. Tako ena kot druga oblika sta primerna, da daš molitvenik lahko v žep.

SPOROČILO UPRAVE:

R. R., Francija: Sprašujete, ali je knjiga »Vetrinjska tragedija« še v prodaji. — Kolikor nam je znano, je ta knjiga popolnoma razprodana in je ni mogoče več dobiti. V kratkem bo pa izšla o tej zadevi nova knjiga. Na razpolago je še nekaj izvodov knjižice »Vetrinjsko polje«, knjige »Mimo smrti v svobodo« in pa knjiga »Svoboda v razvalinah«.

V. Danica, Stuttgart: Kljub poslani znamki vam ne moremo odgovoriti, ker ne vemo vaše ulice in številke. Sporočite nam oboje!

in še za smeh

Ni taka sila. — »Tvoja soproga je že tri mesece bolna: to ti mora povzročati silne stroške!« — »Ni taka sila; ako je zdrava, potrebuje samo za klobuke več!«

Zavrnitev. — Krčmar (pijancu, ki je prišel pozno ponoči v njegovo gostilno): »In zdaj, ko ste se drugje napili, pridete šele v mojo gostilno!« — Gost: »Je že tako! Zdaj hočem še pri vas izpiti pol litra vina, da se malo streznim!«

Zanimiv odgovor. — »Zakaj je zemlja ženskega spola?« je nekdo vprašal. Drugi pa je odgovoril: »Ker nihče ne ve, koliko je stara.«

Pošteno nakresan. — Stražnik pijančku, ki ne more odpreti vrat: »Zdi se mi, da danes ne morete najti ključavnice. Dajte ključ sem, vam jaz odprem.« — »Hvala prijatelj, ni treba. A če ste že tako prijazni, vas prosim, primate malo hišo, da se ne bo tako salamen-sko zibala.«

Direktor in delavec. — Tone je spet zamudil. Pokliče ga šef: »Tovariš Tone, zadnje čase dosti zamujate. Tako ne gre več naprej!« — »Oprostite, tovariš direktor, zaspal sem.« — Šef ostrmi od začudenja: »Kaj? Ali doma tudi spite?«

Na samotnem otoku so našli moža. »Že dvajset let ste torej živeli sami tukaj,« ga vpraša kapitan, ko so ga vkrcali na ladjo. »In zakaj ste se pravzaprav spravili v samoto?« — »Da bi pozabil,« odvrne moderni Robinzon. — »Kaj ste pa hoteli pozabiti,« radovedno sprašuje kapitan. — Mož se popraska po divji in poraščeni glavi. »To ... to pa sem medtem že pozabil.«

Oh ti otroci! — Mihec se je celo popoldne potepal. Ko se je vrnil, je mati obupno vzkliknila: »Ja, Mihec, kaj pa si počel, da imaš vsepovsod preluknjane hlače.« — »Prodajalno smo se šli igrat,« je pojasnil Mihec. — »Kako pa to, da imaš toliko luknjic?« — »Vsak je moral biti nekaj. Eden je bil bala blaga, drugi salama itd., no, in jaz sem bil pa sir.«

Čas je zlato. — Agent: »Kaj pa je to? Prej ste mi rekli, naj pridem pozneje, zdaj me pa ven mečete.« — Trgovec: »Prej vas nisem utegnil.«

Neki avtomobilist je povozil Žontarja ter mu zlomil obe nogi. Žontar je tožil; ko ga

je sodnik vprašal, koliko odškodnine zahteva, je odvrnil: »Dvajset tisoč dinarjev.« — »Dvajset tisoč? Saj nimam milijonov,« se je razburil avtomobilist. — »Jaz pa sto nog ne,« je odvrnil Žontar.

Na obisku. — »Kako lepa deklica,« vzklikne gost proti očetu in materi, »ali zna že govoriti?« — »Pa še kako,« odgovori oče, »sedaj jo učimo molčati.«

Med sosedomi. — »Vaša mačka je požrla mojega kanarčka. Upam, da mi boste škodo povrnili!« — »Seveda: Vsak dan bom prišla k vam in vam kaj zažvrgolela.«

Amerikanec je prišel s svojo družico na obisk v Evropo. Njegova cestna »križarka« se je ustavila pred spomenikom cesarja Napoleona I. — »Look here, Napoleon!« vzklikne on. — »Čudovito!« reče ona in pogleda še na letnico 1809. — »Toda kaj pomeni ta številka?« vpraša žena. »Telefonska številka vendar!« jo pouči mož.

Otroška pamet. — »Teta Malči,« sprašuje Petrček, »zakaj pa se pudraš po obrazu?« — »Da bi bila lepša, ti tepček!« — »In zakaj kljub temu nisi?« sitnari mali nečak ...

Resnico je povedal. — »Vi ste brezposelni, obtoženec?« vpraša sodnik starega vlomilca. — »Da!« pritrdi ta in niti z mišico ne trzne, ko nadaljuje: »In to bi bili tudi vi, če ne bi jaz in moji kolegi skrbeli za vašo zaposlenost.«

Moderne hčere. — Oče je grajal svojo mla-doletno hčerko zaradi njenega zanemarjenega izgleda: »Vam, modernim deklicam, je pa res postalo vseeno, kako izgledate,« se je pritoževal. »Zakaj morajo vaši lasje izgledati kot kako omelo?« — »Kaj pa je to, omelo?« je vprašala hčerka.

Na sodniji. — »Dolžni ste tožitelju že več let večjo vsoto denarja. Kaj pravite k temu?« — »Da, res je! Toda sam si je kriv. Že tri leta ga prosim, da mi da teden dni časa, da mu denar povrnem, a noče na to pristati.«

Si zna pomagati. — Jana pokliče taksi. Šofer zahteva na cilju petsto dinarjev. Jana brska po torbici: »Veste, pri sebi imam le tristo dinarjev, peljite me, prosim, za dve-sto dinarjev spet nazaj.«

Novo. — »Ali je kaj novega v današnjem časopisu?« — »Da, datum.«

Ob karambolu. — Dva fička sta trčila na zelo prometni cesti. Šofer enega zavpije: »Govedo zmešano! Kaj ste slepi?« — »Jaz? Ne, saj sem vas vendar perfektno zadel!« odgovori krivec.

NAŠA LUČ

mesečnik za Slovence
na tujem

Začel izhajati l. 1951

6. številka — letnik 14
Junij—Avgust 1965

Izide desetkrat v letu (vsak
mesec razen julija in avgusta).

Dopise za številko, ki izide
konec meseca, mora uredništvo
prejeti vsaj do 8. v mesecu.
Člankov ne vrača.

Za uredništvo odgovarja
dr. Janko Hornböck. Založba:
Družba sv. Mohorja. Tiska:
Tiskarna Družbe sv. Mohorja.
Vsi v Celovcu.

Naročnina za list je za vse
leto 40 šilingov ali protivrednost: 80 bfr, 8 NF, 5,50 h.

gld, 6,2 DM, 1000 lir, 12 angl.
šil., 10 norv. kron, 8 švedskih
kron, 10 danskih kron, 20
avstralskih šil., 2 dolarja.
List lahko naročiš pri bližnjem
poverjeniku ali pa naravnost
pri upravi v Celovcu.

Uredništvo in uprava imata
naslov: „Naša luč“, Viktringer
Ring 26, Celovec-Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria